

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ES NYOMDA:
DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZAMOK: 7-SZ. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
8-SZ. SZ. (KIADÓHIVATAL ES KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLO

ELŐFIZETESI ARAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. EVERSE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 12 FILLER. VASÁRNAP 24 FILLER

16 OLDAL

VIII. ÉVFOLYAM, 13. SZÁM,
1931 JANUÁR 17. SZOMBAT.

12 FILLER

A papválasztás után

(!) A nagy érdeklődés mellett lezajlott papválasztásnak vége, két napon át tartó választási csata után betöltötték a megüresedett lelkesítő állást és ezzel elült a megbolygatott ucca és remélhetőleg a választási harc hevében megbolygatott lelkek csendje is. A hívők többsége kinyilvánította a maga akaratát és úgy illő és az van rendjén, hogy most már mindenki egy szívvel és lélekkel mellé álljon annak, aki elhivatott arra, hogy mindenkinek lelki épülésén munkáljon.

Amikor ezt a reményünket a lezajlott választás után a nagy nyilvánosság sugárkévével kivittjük, nem zárkozzunk el éppen mi — kik a választási harc alatt a legszigoribban alkalmazott pártatlanságban a tárgyilagosságot az egész vonalon hajszerűre betartottuk —, hogy a választási harc egyes jelenségeire, okulásul a jövőre, reá ne mutassunk és ezekre az illetékes tényezőkre a jövőben fel ne hívjuk.

A választás és az azt követő pótválasztás napján Debrecen nemi képét megfigyelte, robusztos autóbuszokat és a mozgósított autómobilok egész sorát látta sürgőni reggeltől estig. Az idegenbizonyára azt hitte, hogy képviselőválasztás van, vagy legalább is törvényhatósági bizottsági tagválasztás. Kimondjuk nyíltan, hogy a papválasztásnál a közéleti harcok lefolyása alkalmával jogosan és bevett szokás szerint igénybe vett profán eszközeinek ilyen tulajdonságos mértékben való alkalmazását valahogy nem tartjuk a nemesen puritan egyszerűségű kálvinizmus szellemével összeegyeztethetőnek. Az a nemes puritanizmus, amely úgy rendelkezik, hogy a lelkesítő állásra pályázóknak a választás kiírásától kezdve egészen a választás lezajlásáig, tehát hosszú betétekig, még ott sem szabad tartózkodni, ahová pályázik, nehogy reábeszéléssel, személyes reáhatásával befolyásolja a választásra jogosítottak voksait, — aligha látja örömmel az — ismételjük — minden más téren megengedett profán harci eszközök ilyen zajos alkalmazását.

Mi valahogy úgy képzeljük el, hogy amikor a hívők papjuk választására indulnak, úgy mennek el hazáról, mintha a templomba mennének. Felemelt lélekkel és kaposos imakönyvvel a kezükben. Hiszen megértjük — nem vagyunk hipokriták — előfordulhat egy pár eset, hogy egyik-másik hívő nem tud a saját lábán a szavazóhelyiségbe elmenni, kocsit kell érte küldeni, de hogy egy nagy város összes autói mozgósításának a választóknak juttatott kényelmi szempontokból, hogy egy nagy város megszokott rend-

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter egy gránátszilánktól könnyebben megsebesült

Szemle közben történt a baleset. — A miniszter maga távolította el a lábából a szilánkot. — Allápotja nem súlyos.

Budapest, jan. 16. Vitéz Gömbös Gyula honvédelmi miniszter ma délelőtt a nagytétényi honvéd gyakorlótéren, ahol a katonák kézi-gránát-gyakorlatait szemlélte, egy kézi-gránátszilánktól bal alsó láb-

szárán könnyebben megsebesült. A honvédelmi miniszter, aki maga távolította el a lábából a szilánkot, azonnal a III. számú katonai kórházba sietett, ahol tetanusz elleni injekciót kapott, majd a sebének

bekötözése után lakására szállították.

Gömbös Gyula miniszter balesetének a híre még az esti órákban elterjedt a fővárosban és sokan érdeklődtek a miniszter állapota iránt, mely egyáltalán nem súlyos.

Kaukázusban egy egész szovjet bizottságot felkoncoltak a parasztok

Stambulból érkezett jelentés szerint Csumliban, Észak-Kaukázus egyik kis városában a parasztok egy egész hivatalos szovjet-bizott-

ságot felkoncoltak. A bizottság a paraszt birtokok kisajátítását akarta végrehajtani. — Egy másik városban a helybeli szovjet népbiz-

tosság elnökét meggyilkolták és azután lábánál fogva felakasztották és az utcára tették ki közszemlére.

A németek felvetik Genfben a békeszerződések revízióját

szavakban vagy ígéretekből fognak kimerülni. — Döntő lépés a kisebbségi kérdésben.

Genf, január 16. A Genfben összegyűlt államférfiakat két kérdés foglalkoztatja. Az egyik a Népszövetségi Tanács ülésén szóba kerülő kisebbségi probléma, a másik Briand híres terve, az Európai Egyesült Államok előkészítése.

Igen valószínű, hogy a kisebbségi probléma sokkal nagyobb hullámokat fog verni.

Németország igen erősen készül fellépni a Népszövetségi Tanácsban.

Az adatok halmazát terjeszti majd a tanács elé, amely megvilágítja, hogyan bannak az elszakított országrészekben élő kisebbségekkel. Ezek a vádak Lengyelország ellen irányulnak. Minthogy Lengyelország mögött ott áll Franciaország, a kisebbségek adminisztratív kérdéséből politikai kérdést fognak kovácsolni. Igen éles vitákra van kilátás, már csak azért is, mert a kisebbségi probléma mögött a revíziót szimatolják.

Az Európai Egyesült Államok megvalósításának tervét a lehető legnagyobb szépséggel nézik. — Még Briand legjobb barátai is kételkednek a megvalósítás lehetőségén. Bizonyosra veszik, hogy az idevonatkozó tanácskozások puszt-

szavakban vagy ígéretekből fognak kimerülni.

Senki sem hisz abban, hogy akár csak a terv diszkussziójához hozzá lehetne fogni mindaddig, ami a győző és legyőzött államok oly élesen szembenállanak egymással. — Ennek ellenére nem valószínű, hogy a terv meghiusulása azonnal nyilvánvalóvá válik. A szép beszédek elhangzása után... tanulmányozni fogják s a nemzetközi politika tovább megy a maga útján.

London, január 16. A Daily Telegraph genfi tudósítója már a genfi tárgyalások első napján elvi jelentőségű kijelentésekre számít. Azt állítja, hogy genfi mértékadó körökben számolnak azzal, hogy a kisebbségi kérdésben a népszövetségi tanács ezuttal döntő lépésre szánja el magát.

Mert, ha a helyzet, különösen Felsősziléziában rövidesen nem javul, akkor a nemzetközi életet ezek a folytonos kisebbségi panaszok és viták Kelet Európában teljesen megmérgezik.

Ami a genfi tárgyalások további anyagát illeti, tekintettel arra, hogy a német politikai pártok egy- ségesen és szenvedélyesen kö-

vetelik a békeszerződés revízióját és ezzel a követeléssel jöttek a német delegátusok is Genfbe,

általában számítanak arra, hogy ez a német kívánság már ma az Európa-konferencia első napján kifejezésre jut. A német delegáció hangsúlyozni fogja ennek a követelésnek a fontosságát és külön ki fogja emelni, hogy

a német nép szemében semmi-féle európai reformnak nincs értéke, ha az nem jár a szerződések revíziójával együtt.

Genf, január 16. A Genfben összegyűlt külügyminiszterek között megkezdődtek a bizalmas tanácskozások. Az első ilyen tanácskozás pénteken reggel folyt le Schober osztrák külügyminiszter és Curtius német külügyminiszter közt. Schober felkereste szállodabeli lakásán Curtiust és közel egy óra hosszat tárgyalt vele azokról az Ausztriát és Németországot közösen érdeklő kérdésekről, melyek a legközelebbi napokban Genfben szőnyegre kerülnek.

Amerika is a békerrevízió mellett van. London, január 16. Edward Price

jét és csendjét felverje a kortézia, nem találjuk helyénvalónak éppen akkor, amikor annak a megválasztásáról van szó, aki a lelkek rendjét és csendjét kell, hogy istápolja és őrizze.

Gyönyörű gondolat, hogy magam választom meg azt, aki a lelkekben előljáróm lesz, aki ítéletet mondhat fölöttem, akit méltónak talállok arra, hogy az Ur szolgálja legyen és neki hűséges tanítványa. De ezt a szép gondolatot ne pro-

fanizálja semmi. Ne, a választást megelőző és a jelöltek személyi viszonyait a nagy nyilvánosság reflektor-fényébe beállított nyilatkozatok, a jelöltek értékének, tudásának, képességeinek az ellenfél megkisebbitésére szánt hírlapi közlemények, de legfőképpen ne a kortéziának sokszor bizony nem legépületesebb módszerei és nem legtisztább eszközei.

Ahitatnak és csendnek, a világi zaitól meg nem zavart magába-

szállásnak kellene lenni, amikor a község megválasztja a maga papját, nem pedig zajos autótülkölésnek, autóbuszok robajos zajának.

Meg azután ez a lárma, ez a hangos erőfeszítés, mindez pénzbe kerül. Sok pénzbe. Már pedig ennek a legprofánabb életeszköznek igazán nem volna szabad semmi-féle szerepet játszani, amikor arra kerül a sor, hogy eldöntsék az emberek, ki legyen az Ur legméltóbb szolgája.

Bell, a Chicago Daily News legutóbbi számában azt fejtegeti, hogy Európa ma éppúgy félreérti az amerikai külpolitikát, mint a béketárgyalások idején, midőn azt hitték, hogy Wilson elnök Amerikát jelenti. Ezt a tévhitet kellemtelen kijózanodás követte, midőn bizonyult, hogy Amerika alkotmányosa erősebb az elnökénél. Ma a francia revízióellenes propagandának sokkal veszedelmesebb tévhitet terjeszt Európában.

Azt állítják, hogy Amerika elleni a békeszerződések revízióját s az antirevizionistákat támogatja. Bármely értelmesebb amerikai iskolásgyermek tudja, hogy Amerika távol fogja magát tartani a versaillesi, st.-germaini és trianoni szerződésekből származó súlyos bizonydalmaktól, mert hisz nem is ratifikálta ezeket a szerződéseket, amelyek kívül esnek kötelezett-

sége körén, de Amerika bölcsesége és igazságszeretete soha sem fogja helyeselni az európai revíziós törekvések ellen irányuló militarista hadakozást.

A revízió kérdését az észak, a békülékenységnek s az államférfini belátásnak, nem pedig a fegyverek fölényének kell eldöntenie. Mussolini igen helyesen mondja, hogy az 1919-i szerződések nem tarthatnak örökké Világos, hogy a modern nemzetek nem viselhetnek mindig katonai kényszerzubonyt s ha ilyesmire úkarják őket kényszeríteni, abból súlyos veszélyek származhatnak.

Edward Prince Bell egyike Amerika legtekintélyesebb újságíróinak. Köztudomású, Hoover elnök egyik bizalmas barátja s jelentékeny része volt a Hoover és MacDonald közt lefolyt 1929. évi találkozás létrehozásában.

A Páneurópa értekezlet lehangelő nyitánya

Colin elnök nyíltan megmondott a, hogy az emberek elvesztették minden reményüket a Népszövetséggel szemben.

Genf, jan. 16. A Páneurópa-értekezlet ma délutáni ülésén Colin volt holland miniszterelnök a gazdasági helyzetről szóló jelentésben hangzattotta, hogy bár Európában a gazdasági válság mindinkább kiéleződik, a kormányokat nem hatja át az az erős akarat, hogy egy-egy vállalkozással igyekezzenek leküzdeni a nehézségeket. Semmi értelme nincs annak, hogy azokat a tényeket, amelyekben nagy veszély rejlik, leplezzük. Tisztában kell lenni azzal, hogy a népszövetség fáradozásai, melyekkel az 1927. évi világgazdasági értekezlet határozatait meg akarta változtatni, meghiusultnak kell tekinteni.

A csaknem négyévi munkának eredménye az, hogy a gazdasági helyzet az 1927. évi világgazdasági értekezlet óta nem javult, sőt rosszabbodott. Ennek következménye az, hogy nem egy országban az emberek elvesztették minden reményüket a Népszövetséggel szemben. Colin beszéde nagy hatást tett az értekezletre.

Henderson kijelentette, hogy az a meglehetősen lehangelő tény, amely az előadó jelentéséből kitü-

nik, mutatja, hogy mennyire szükség van az európai nemzetek fokozott együttműködésére. Kérte az ülés felfüggesztését, hogy a delegátusok felkészülhessenek a felmerült kérdések megvitatására. Az értekezlet ilyen értelemben döntött és ülését holnapra elnapolta.

A DELAMERIKAI MAGYAROK SZENVEDÉLYES HANGU BEADVÁNYBAN KÖVETELTEK A NÉPSZÖVETSEG FŐTITKÁRÁTÓL A BÉKEREVIZIÓT

Buenos Ayres, jan. 16. Abból az alkalomból, hogy sir Erik Drummond, a Népszövetség főtitkára Buenos Ayresbe érkezett, a dél-amerikai magyarok szenvedélyes hangu tiltakozást adtak át neki, amelyben a trianoni békeszerződés megváltoztatására hívták fel a főtitkár figyelmét. A magyarok tiltakozása egész Argentínában feltűnést keltett. A buenos-ayresi napilapok kivétel nélkül leközlik a magyarok tiltakozását és kommentárjaikkal a maguk részéről is hangsúlyozzák a revízió szükségességét.

Felháborító román támadás Kossuth Lajos emléke ellen

„Kossuth disznó, kutya volt!” — ezzel válaszol a nagykarolyi románság a magyarságnak arra a javaslatára, hogy a talapzatáról ledöntött Kossuth-szobrot a lutheránus templomban helyezték el.

A nagykarolyi Kossuth Lajos szobrot szelgett tíz évvel elvakult románok ledöntötték talapzatáról. Azóta a nagykarolyi magyarság évről évre megindítja mozgalmát, amely azt célozza, hogy a lutheránus vallású Kossuth Lajos szobrát helyezhessék el a nagykarolyi lutheránus templomban.

Legutóbb a lutheránus egyház és a Magyar Párt ottani tagozata több ezer aláírással ellátott kérvényt nyújtott be a városhoz, kérve a szobor kladatását.

A városi tanács válasza sem méltatta a magyarság kérését. A hivatalos válasz helyett a nagykarolyi Graul Neamuluj című hetilap adta meg a maga izléstelen választ a magyarságnak. A nagykarolyi románság szöcsöve, amelyet egész szerkesztőbizottság jegyez, a következő brutális kirohanással

kezdi főrmérvényét:

„Még sem hagyhatjuk szó nélkül, hogy egyes kisebbségi egyházak szentté akarják avatni Kossuth Lajost. Tudomásunk szerint a protestáns egyházaknak nincsenek szentjeik, már pedig a lutheránusok ugylátszik szentet akarnak faragni Kossuth Lajosból.”

Más helyen:

„Vajjon tényleg szent volt-e Kossuth? Még idáig nem hallottunk Romániában Kossuth-szektéről. Vagy már Nagykarolyban ilyen is van?”

Alább pedig ezeket olvassuk:

„A 48-as fixa ideának, amely a románságot úgy akarta elpusztítani, hogy Erdélyt egyesítette a magyarsággal, volt a zászlóhordozója Kossuth, aki monopolizálta a szabadságot a magyarok és a szolgásgot (?) a románok számára.

Kossuth fixa ideájában annyira szélsőséges volt, hogy megszédült saját hangjától és azt hisszük, szívességet teszünk a kisebbségnek azzal, ha nagy hazafink és történésszünk szavait idézzük: Kossuth egy disznó kutya.

A továbbiakban Kossuthot, mint erkölcstelen kártyajátékos és züllött embert aposztrofálja a nagykarolyi román újság, azt állítja, hogy a magyarság nagy fia nem érdeml tiszteletet. Nem tulajdonítunk ugyan nagy fontosságot

a nagykarolyi románság okvetellenkedésének, de minden reményünk megvan, hogy ahol csak tudomást szereznek a románok ezen elvetemültségéről, halottgyalázásáról és kegyelvtársításáról, mondott ökölbe szorulnak a kezek, hogy lehet a világon egy nép, amelynek gyermekei azt a Kossuthot gyalázzák, akinek neve a tengereken túl, Amerikában, Washington György neve mellett az emberi becsülés és tisztelt tárgya.

A kormány segített a földhözjuttatottakon

A törlesztési rész egyharmadát elengedi.

Budapest, jan. 16. A tegnapi minisztertanácsal kapcsolatban illetékes helyen a következőket közölték a Magyar Távirati Irodával.

A földbirtokrendezési eljárás során földhözjuttatottak 1927 évi január hó elsejétől kezdve kötelesek voltak a megállapított ár 5.4 százalékat kitevő évi törlesztési részleteket megfizetni. Az időközben bekövetkezett súlyos gazdasági helyzet, elsősorban a buza árának nagy mérvű esikkenése miatt azonban a földhözjuttatottak nagyrésze nem tudott fizetési kötelezettségének eleget tenni.

Ennek következtében az lenne, hogy a földhözjuttatottak nagyrészt most a gazdasági év elején ki kellett volna mozdítani. A földhözjuttatottak nagy tömegének kimozdítása azonban meghiusítaná azt a fontos gazdasági és politikai célt, amelyet a földreform érdekében hozott törvények el akartak érni.

Ennek elkerülése céljából s hogy az érdemes földhözjuttatottak képesek legyenek a nehéz gazdasági helyzetben is a nekik juttatott földeket megtartani, a minisztertanács mai ülésében Wekerle Sándor miniszter előterjesztésére elhatározta, hogy

a földhözjuttatottakat oly módon kívánja támogatni, hogy figyelembe véve a buza és egyéb mezőgazdasági termények értékesítési lehetőségét, a jogosan megállapított, vagy megállapítandó földár 1930 évre járó törlesztési részének egyharmad részét elengedi.

A minisztertanács mai elhatározásának végrehajtása céljából a hivatalos lap holnapi számában már közölni is fogja a pénzügyminiszternek a földbirtokrendezési eljárás során kiosztott földek 1930 évi részletének törlesztése tárgyában kibocsátott rendeletét, amely olyképen rendelkezik, hogy a földbirtokrendezés során az igénybevett földek megváltási árának, továbbá a vagyonváltásföldek ellenértékének 1930 évi törlesztő részletéből egyharmadrészt a pénzügyminiszter elenged abban az esetben, ha a földhözjuttatottak a jog-

erősen megállapított, vagy megállapítandó földár 1930 évre járó törlesztő részletének egyharmadrészt legkésőbb február hó végéig, egyharmadrészt pedig március 15-ig befizetik. — Az a földhözjuttatott azonban, aki a törlesztő részletnek kétharmadát a fenti határidejig be nem fizeti, a földhöz igényt nem tarthat. Nehogy azonban a földhözjuttatottak, akik a fizetési kötelezettségüknek 1930 évben eleget tettek és így az 1930 év végén hárallékuk nincsen, a nemfizetőkkel szemben hátrányosabb helyzetbe kerüljenek, a rendelet ugyintézkedik, hogy az ilyen földhözjuttatottak által az 1930 évi törlesztési részlet kétharmadrészt felülfizetett összegeket az 1931 évre teljesített fizetésnek kell tekinteni.

A minisztertanács felhatalmazása alapján megengedte a pénzügyminiszter továbbá azt is, hogy azoknak a földhözjuttatottaknak, akik az 1929. évi fizetési részletet önhibájukon kívül nem fizették be, a pénzügyigazgatóság iránti esetben hat százalékos késedelmi kamattal mellett legfeljebb négyévi részletfizetési kedvezményt engedélyezzen abban az esetben, ha a földhözjuttatott az 1930. évi kedvezményes törlesztő részlet felét legkésőbb február végéig befizeti.

KEDVEZŐEN HALADNAK AZ OSZTRÁK-MAGYAR KERESKEDELMI TÁRGYALÁSOK.

Bécs, január 16. Hivatalosan közlik, hogy az osztrák és magyar kormány delegátusai a kedden, január 13-án megkezdett tanácskozásait ma délelőtt ideiglenesen befejezték. Az értekezlet során meggyeztek a további tárgyalások programjában. A tárgyalásokat, amelyek barátságos egyetértés szellemében folytak, a jövő héten Budapesten folytatják.

Butorvásárlásnál

forduljon bizalommal a

Faiparhoz

Király-uca 4 sz
Cimre ügyeljen.

Kötél általi halálra ítélte a legfelsőbb honvédtörvényszék Pintér András századost, aki agyonlőtte Kiss Ernő őrnagyot

Az alsó bíróság tíz évre ítélte, míg a legfelsőbb honvéd főtörvényszék zárt tárgyaláson halálos ítéletet hozott.

Budapest, január 16. Szenzációs fordulat állott be Pintér András százados bűnygyében: pénteken a honvédtörvényszék halálra ítélte. A bűnygy előzményei a következők:

Múlt év május 14-én délelőtt Pesterzsébeten véres szerelmi dráma játszódott le. Pintér András, 37 éves százados elvált felesége állt a dráma háttérében, a szép Radulescu Helén, aki a pesterzsébeti társasági életben vezető szerepet vitt. Pintér András és Radulescu Helén 1918-ban kötött házasságot és egy gyermekük is született. Eleinte boldogan éltek, később azonban a századosné elhidegült férjétől, aki azonban mégis szenvedélyes szerelemmel viseltette a nő iránt. A házastársak meg nem értése végül arra vezetett, hogy Pintérné elhagyta férjét s csak jóval később, férje kérésére tért vissza.

1926-ban Pintér Andrásné megismerkedett Kiss Miklós őrnaggyal, aki az asszonynak udvarolni kezdett. Radulescu Helén és Kiss őrnagy között a barátság egyre szorosabb lett.

Egy pohárból ittak, egy cigarettát szívtak és kettesben mentek kirándulni. Vitéz Kricsfalussy ezredes-parancsnok ezekre a körülményekre fel is hívta Pintér százados figyelmét. Pintér ekkor Kiss őrnagy becsületszavát vette, hogy az ő távollétében nem fogja Pintérné felkeresni. 1927 szeptemberében Kiss el is maradt Pintéréktől.

Pintérné ezután válpörört indított férje ellen azon a címen, hogy férje hűtlen iránta, Pintér százados nagynehezen beleegyezett a válásba, melyet 1929 december hó 20-án kimondtak. — Ettől kezdve Kiss őrnagy újra megkezdte látogatásait Radulescu Helénnél, mert az asszonyt feleségül akarta venni. A volt férj sürin kijárt Pesterzsébetre hogy fiát meglátogassa. Kiss őrnagy ezután eljegyezte az asszonyt. Pintér százados azonban abban reménykedett, hogy az asszony végül is visszatér hozzá és újból házasságot köthetnek. Radulescu Helén ugyanis, — hogy fiát megtarthassa, — kedves volt elvált férjéhez és ebből arra következtetett Pintér százados, hogy volt felesége ismét megszerette őt. Szerelmes leveleket küldözgetett az asszonynak, szenvedélyesen udvarolt neki, majd öngyilkossággal fenyegetőzött, ha az asszony nem beszélt vele elég kedvesen.

Múlt év május 14-én Kiss Miklós őrnagy elment a budakeszi tüdőszanatóriumba, ahol menyasszonyának volt férjét ápolták és közzölte Pintér századosal, hogy rövidesen megesküszik Radulescu Helénnel. Ezután mindketten felkeresték az asszonyt. A volt férj elsőnek érkezett a pesterzsébeti lakásba; nem sokkal utána megjött Kiss őrnagy is. Mindhárman az előszobában beszélgettek és a beszélgetés során a két katonatiszt között éles összeszólalkozás támadt. Egyszerre három lövés dördült el, majd Kiss Ernő őrnagy

holtan rogyott össze. Pintér százados ezután Frommer pisztolyát maga ellen fordította és mellblőtte magát.

Pintér századost előbb a Gyáli-uti kórházba szállították súlyos sebével, majd meggyógyulása után letartóztatták.

A katonai törvényszék a múlt év októberében tartott tárgyaláson Pintér százados emberölés büntetében és függelemsértés büntetében bűnösnek mondta ki és ezért rangjától, kitüntetésaitól megfosztotta és tíz évi súlyosított, súlyos börtönnre ítélte.

A legfelsőbb honvéd törvényszék tegnap tárgyalta a megrendítő feltékenységi drámát. Révy Kálmán altábornagy elnökléte alatt. — A tárgyalásvezető dr. Hüttl Gusztáv tábornok-hadbíró volt, a vádat dr. Karay Lajos ezredes-hadbíró, koronaügyész-helyettes képviselte, a védelmet dr. Bauer Antal védő látta el.

A vádlott Pintér századost a katonai büntető törvény értelmében nem vezették elő a tárgyalásra, — minthogy a törvény úgy rendelkezik, hogy a vádlottnak, ha fogva van, nincs joga megjelenni a legfelsőbb törvényszék tárgyalásán.

Féltíz óra körül kezdődött a tárgyalás, amelyen hosszasan ismertették az iratokat és az elsőfoku bíróság ítéletét.

Több, mint egy óra hosszat tartott az elsőfoku ítéletnek és indokolásának felolvasása, majd ismertették a semmisségi panaszokat.

Az ügyész azért élt semmisségi panasszal, mert szerinte nem emberölésben, hanem gyilkosság büntetében kellett volna bűnösnek kimondani a századost.

Dr. Karay Lajos, ezredes-hadbíró, koronaügyész tartotta meg ezután vádbeszédét, majd dr. Bauer Antal, ny. hadbíró-ezredes mondott védőbeszédét, amelyben hangoztatta, hogy Pintér százados joggal hihette, hogy a felesége visszatér még hozzá, mert az asszony szívélyes hangú leveleket írt neki, együtt mentek kávéházba, — joggal gondolhatta tehát azt, hogy felesége még visszatér hozzá.

A tragédia alkalmával bizonyos tettelegesség történt Kiss őrnagy részéről.

Az egész vád — mondotta a védő — Radulescu Helén vallomásán alapult. Maga a bíróság is konstata, hogy Radulescu Helén vallomására ítéletet alapítani nem lehet, mert az asszonyt izgatott lelki

állapotán kívül bizonyos gyűlölet is vezette.

Radulescu Helén a törvényszéki tárgyaláson két oldalról is támogatva jelent meg, a bíróság éppen ezért nem tudott kérdéseket intézni hozzá; ezzel szemben a tárgyalást követő napon Radulescu Helén minden támogatás nélkül, egyedül ment ki a temetőbe. A vé-

Ma lesz a jogaszbal

Rendkívül nagy előkészítő tevékenység után végre elérkezett a Jogaszbal napja is. — Az idei farsang ezen kimagasló eseménye olyan nagy mértékben mozgatta meg Debrecen előkelő bálozó társadalmát, hogy az előjelek szerint nemcsak az idei bálokat fogja felülmulni fényben és jó hangulatban, hanem a régi jó idők felejthetetlen Jogaszbaljait is. A mai időkben mindenkinek jól esik néha egy pár órára megfelejtkezni a jelenről és visszavarázsolva a múlt fényét és jókedvét, új erőt gyűjteni a szürke hétköznapi elviselésére. Erre kiváló és egyedüli alkalom lesz az a mai Jogaszbal, amelynek rendezősége rendkívül sokat tett az est minél fényesebbé tételéért.

A bálon a vasárnapi tiltakozás miatt, legnagyobb sajnálatunkra, nem jelenhetnek meg a bál legfőbb védnökei. — Azonban Zsitvay Tibor igazságügyminisztert Olchváry Zoltán táblai elnök fogja képviselni, v. Gömbös Gyulát pedig v. Sipos Árpád altábornagy. — A bál rendezőbizottsága díszes külsőségek közt fogja fogadni a bál legfőbb védőinek képviselőit. A hallban, amely erre az alkalomra díszesen lesz feldíszítve — a pálcás urak élén a bál főrendezője fogja mindkét fővédnököt néhány szóval üdvözölni, ahonnan a lépcsőn fesorakozó frakkos rendezők és hajduk sorfala közt a kisteremben vonulnak. A kisteremben gyülekeznek a bál többi fővédnökei és az előre bejelentett első bálozó-leányok is. A bál rendezőbizottsága itt fogja bemutatni az első-bálozókat. — A bemutatás után megkezdődik a bál legfényesebb mozzanata a fővédnökök bevonulása a bálterembe. A menet élén a díszbe öltözött egyetemi szolgák haladnak, utánuk a bál hét főrendezője jön, ezután pedig a legfőbb védnökök képviselői és a fővédnö-

dő végül kérte a büntetés enyhítését.

A koronaügyész ismételt felszólalásában vitába szállt a védő megállapításaival, majd a védő újabb felszólalása után az elnök zárt ülést rendelt el.

Zárt tárgyalás után kihirdették a legfelsőbb honvéd törvényszék ítéletét.

Az ítélet elutasította a védő semmisségi panaszát és helyt adott a vádlott semmisségi panaszának. A vádlott Pintér százados tetteit a katonai büntetőtörvényszék 418-ik paragrafusába ütköző gyilkosság büntetéként, továbbá függelemsértés büntetéként minősítette s ezért tisztirangjától megfosztotta s a honvédség kötelékéből való kicseréltése mellett kötél általi halálbüntetéssel sújtotta.

A tárgyalásvezető hadbíró az ítélet felolvasása után részletesen ismertette annak indoklását.

A pálcás urak sorfala közt a menet az érkező sorrend szerint felvonuló előre bejelentett első bálozó leányok fogják bezárni.

A bevonulás után a pálcás urak által alkotott körben a bált megnyitják a »Nem ütök a jogaszt agyon« ütemeire a főrendezők és az első bálozó-leányok néhány perces táncra után kezdetét veszi az általános tánc. Ez az általános program, amely természetesen változni fog a körülmények szerint.

A rendezőség kéri az első bálozó

3+1 csöves hálózati készülék és hangszóró egyben

LEGNAGYOBB TELJESÍTMÉNY - KÉNY RÉSZELET P 25.60

Bemutatója: Solfész László cég PÓSPÓKI PALOTA (Kálvin-téri beljárat)

leányokat, hogy pontosan fél 10 órakor jelenjenek meg, olyan sorrendben fognak résztvenni a felvonulásban, amilyen sorrendben érkeztek. — A bál iroda ma még délután 3—6-ig nyitva lesz. Tekintettel arra, hogy a Bikában szombati napon nagy a forgalom, a rendezőség csak az egyik termet tudta a soupéra lefoglalni, kéri tehát a bál közönséget, hogy az asztaligényléseket jelentse be a bálteremben vagy este a pénztárnál. — mert csak a rendezőbizottság foglalhat le asztalt.

Ma és minden szombaton este

fél 10 óráig adhatja fel apróhirdetését a »Debrecen« vasárnapi számába. — Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg-u. 1. — Ma minden vasárnapi apróhirdető

érdekes könyvajándékot kap.

A SZOVJET CUKOR-DUMPINGOT KEZDETT.

London, január 16. A londoni cukorpiacon nagy nyugtalanságot keltettek azok a váratlan eladások, amelyekkel az utóbbi napokban szovjetországi cukor a piacon áreséseket idéztek elő. Az oroszok nagy tétel nyers cukrot a napi ár alatt kínáltak a piacon s nyilvánvaló, hogy az újabb dumpinggal is csak az árak leszorítása volt az oroszok célja. Tegnap három hajórakomány orosz kristálycukrot adott el a piacon 7 sh. 3 d. áron, ami kerekén nyolc százalékkal alacsonyabb árat jelent a napi jegyzésnél. Attól tartanak, hogy az oroszok újabb árukinálattal lépnek fel, mert az orosz cukortermelés most már elérte az évi kétmillió tonnát. Az orosz eladások természetesen a cukorhatáridős piacon is áresést idéztek elő.

—oooOooo—

Dr RÉVÉSZ IMRE EGYETEMI TANÁR ELŐADÁSA SZENT ÁGOSTONRÓL A NYIREGYHÁZI LEÁNYKALVINEUMBAN.

A keresztyén világ az elmúlt 1930. év augusztus hó 18-án ünnepelte — elég langyosan — Szent Ágoston halálának 1500 éves évfordulóját. A nagy Augustinusz mikor 430-ban meghalt — Giovanni Papini szerint, — tulajdonképpen harmadszor született. És ez a különösnek tetsző állítás valóban igaz is, mert Szent Ágoston a fizikai születésén kívül harmincegy éves korában lelkileg újjászületett és az emberi szellem történetében halála után kezdte meg örökéletét.

Dr Révész Imre debreceni egyetemi tanár a tegnapi előadásában Augustinuszt, mint embert és mint keresztyént állította a hallgatóság elé. A nagyértékű előadás kortörténeti és lelki háttérének megvilágítása, az egyház történelem elmélyedő bölcsességű professzorának, mesteri terméke. — A „De civitate Dei“ szerzőjét, — ahogy találatlan jegyezte meg az előadó — tán csodálják, — ámde nem szeretik a római egyházban, — de a ref. egyház, mint az isteni kegyelemről és predestinációról szóló tanítása, gazdag és boldog örökösök joggal és büszkén tekintheti a saját szentjének.

A reformáció teológiájának ezeket a magassági és mélységeit előtte csak Pál apostol és utána csak Kálvin János járta ilyen szédülés nélküli biztonságával.

Az előadás gazdag ajándékát a szépségű közönség hálás tapsal köszönte meg.

A Méliusz könyvkereskedés könyvujdonosságai.

Csathó Kálmán: A Katalin fürdő	5.—
Farkas Imre: Legszebb versei	4.60
H. R. Haggard: A két D. Arcy	6.80
Herczeg Ferenc: Emberek, urak és nagyurak	5.—
R. Hichens: Allah kertje (The Garden of Allah) I—II.	8.—
P. Gulácsy Iván: Pax Vobis I—III.	15.—
Orbók Attila: A véres mesze	3.60
Osváth Tibor: Tizen nyugat felé I—II.	4.80
Simonfay Margit: Villa Marina	5.—
Strinberg: A vörös szoba	5.60

Méliusz

Debrecen, Ferenc József ut 26 sz
Telefon 2—70.

Egy millió pengő áll az inségakció rendelkezésére

Budapest, jan. 16. Ernszt Sándor népjóléti miniszter az országos inségakcióról a következő nyilatkozatot tette a sajtó számára:

Az országos inségakció az egész vonaldn folyamatban van és már eddig is örvendetes eredmények mutatkoznak. — Megállapítható, hogy sokkal nagyobb mértékben folyik most az inségsek megsegi-

tése, mint a mult esztendőben. — Pénzbeli adományként eddig 240 ezer pengő futott be. A kormány ezenkívül kétszer akkora póthitelt ad erre a célra a törvényhatóságoknak, mint tavaly. Az állam fél millió pengővel járul hozzá a vidéki inségakcióhoz. Az összes rendelkezésre álló összeg a vidéken egymillió pengőn felül van.

Kozarek biztos a dolgában

Akit én felakasztok, az abban a percben meghal amikor a számlóyt kirugom alóla — állítja Kozarek.

Budapest, január 16. Kozarek Antal állami fételtvégrehajtó a szolnoki kivégzés után tegnap jelentkezett a budapesti királyi ügyészségen, hogy bemutassa költségvetését és felvegye az összeget. Közben a hírlapírók kérdezték tőle, hogy igaz-e az a híresztelés, hogy Kardos Mihályné az akasztófán még 10 percet élt.

— Nem él az tíz percig — mondotta Kozarek —, akit én felakasztok. Az abban a percben meghal, amikor a számlóyt kirugom alóla.

— A jelentések szerint — mondottuk — Kardosné még tíz percig rángatódzott a kötőben.

— Nem rángatódzott az, az csak egy kis reflexmozgás, amit az urak rángatódzásnak neveznek. Ha egy ökröt le-bunkóznak, egészen biztos, ha az agy-velejét szétűtik, már nincs benne élet. Mégis a lábai félórán rángatódznak még.

— Honnan veszi maga azt, hogy ez csak reflexmozgás? Hol tanulta ezt?

— A háboruban hét embert akasztottam és jól megfigyeltem a dolgokat. Tudok én annyit, akár egy doktor — felelte Kozarek s miután közben kifizették a járandóságát, eltávozott a törvényszékről.

A KIVÉGZETT KARDOS MIHÁLYNÉ
TEMETÉSE.

Szolnok, január 16. Csütörtökön délelőtt fél tizenkét órakor két fegyőr és két rab jelent meg a szolnoki református temető halottasházában. Néhány pillanat múlva egy fekete koporsóval tüntek elő és indultak a 8. számú tábla felé. Ott letették a koporsót a földre, majd kötélen lebecsátolták a sírba és elföldelték.

Pap sehol, rokonok, ismerősök nincsenek, csak néhány közlőből jött kíváncsi asszony nézi a különös temetést.

Megteftik a sír, kiemelkedik a hant és valahonnan előkerül egy egyszerű fakerezt, rajta kezdetleges betűkkel: „Itt nyugszik Kardos Mihályné, Szendy Mária, élt 54 évet.“

Egy könnyesepp nem hullott a temetésen, egy jajszó nem hallott, a kivégzett gyilkos asszonyért egy imát el nem mondott senki.

— Talán azért — mondotta a fegyőr —, mert hetedik volt az akasztófán, heten voltak, mint a gonoszok, akiket azon a bitófán végeztek ki, amelyen

Kardosné.

A bitófát 1920 tavaszán faragták, amikor

Dobák Imre jászkarajenői terroristát halálra ítélték. Dobák társa volt annak a Gajdosnak, akit később kiadtak Oroszországnak és akinek fia — mint esekatiszt — nemrég Budapestre jött és itt elfogták.

Dobák két jászkarajenői katolikus papot ölt meg, ezért végezték ki.

A második kivégzett Samu Sándor szolnoki napszámos volt. A piroskai iskolába tört be, a védekező tanítóra és leányára ráölt, de nem talált. Hosszu ideig mezőkön, erdőknél át üldözte őket, de megmenekültek. De statárium volt, a rablást halállal büntették.

A harmadik kivégzés alanya Karádi Imre kunhegyesi fiatalember volt, aki a román megszállás alatt rablóbandát alakított és működött a románok kivonulása után.

A negyedik Czigány Frigyes, aki a Jászágiban rabolt és ezért halt meg a hóhér kezétől.

A szolnoki bitófa ötödik és hatodik gyümölcse:

anya és gyermeke, Csuka Gergelyné jászszentandrászi asszony és 23 éves János nevű fia. Csuka Gergelyt ölték meg a három Csuka leány segítségével.

Ennek az asszonyakasztásnak volt egy rendkívüli érdekessége: a halálra ítélt asszony utolsó kívánságával percekre megakasztotta a kivégzési aktust.

Amikor a bíróság ítéletet felolvasta előtte és a hóhér munkához akart fogni, Csukáné elkiáltotta magát:

— Megálljanak, végrendelkezni akarok.

Az utolsó kívánság szent kívánság, mindenki zavarba jött, mit kell tenni. Néhai dr Bozóky Árpád volt országgyűlési képviselő magyarázta meg, hogy a kívánság jogos és az asszony elmondhatta, mit akar.

— A fiam maradjon a földben, a pénz a leányoké legyen — mondotta az asszony két lépésre az akasztófától.

Hiába mondotta, a föld nem lett a fiáé: négy nappal utána, 1921 április 6-án kivégezték Csuka Jánost is. Nem viselkedett olyan bátran, mint az anyja.

Hetedik a sorban Kardosné volt.

Piroska napra

a legkedvesebb ajándékot küldheti FARKAS MARGIT virágüzletéből. Piac-u. 14. szám, a Bikával szemben. — Telefon: 15-14. szám. — Nagy választék! — Olesó árak!

Szén, koks és tüzfá

a legjobb minőségben, legolcsóbb árban beszerezhető:
Gabányi ut da Láng Miklós

Debrecen legrégibb üzletében
CSAPÓ-UTCA 28. SZAM ALATT. — TELEFON: 4—49.

LETARTÓZTATTÁK A „GÖRÖG“ SZÖNYEGCSALÓT.

Szekszárdról jelentik: Egy előkelő szekszárdi családhoz tegnap beállított két ember, akik előadták, hogy Athénből jönnek, görögkereskedők s megvételre kínáltak két „finom perzsa szőnyeget“. Elmondották, hogy a szőnyegek az Ernst-múzeum kiállításán is szerepeltek. Az egyik gyapju Jaffa, a másik török gyapju és selyem szőnyeg. A szőnyegek 60 évesek, azonban, vegyi tisztítás következtében újaknak látszanak. Értékük 4—5 ezer pengő, de ők olesón eladnák, mert a vámvátnál nagyobb összeget kellene sürögösen kifizetniük.

Az előkelő család ezután megalkudott a görög kereskedőkkel s hétszáz pengőért megvásárolták a híres finom szőnyeget.

A görögök ezután autón a legközelebbi községbe mentek, ahol felültek a budapesti vonatra. A család a szőnyeget megvizsgáltatta szakértőkkel s kiderült, hogy a szőnyeg egyszerű tornóráli gyártmány. A család az esetről nyomtan jelentést tették a rendőrség s a rendőrség telefonintézkedése a csendőrség Sárbogárdon leszállította a vonatról a „görögöket“ akikről kiderült, hogy az egyik Neumann Sámuel 52 éves budapesti handlér, a másik pedig Spitz Miklós 36 éves. — ugyancsak budapesti kereskedő. Mind kettőjüket visszavitték Szekszárdra.

Szekszárdon dr Gaál Dezső királyi ügyész letartóztatásba helyezte a csalókat amikor újjelenvomatokat akart vétetni róluk, a bünygyi nyilvántartás számára, mind a kettő toporzékolni kezdett s tiltakozott az újjelenvomatok vétele ellen. Végre is börtönöröklet kellett lefogadni mindkettőjüket csak így sikerült megszerezni az újjelenvomatokat. Tiltakozásuk arra a gyanúra enged következtetni, hogy még más búncselekmények elkövetése is terhelte lelküket.

—oooOooo—

AZ OFB KÖZEL 1.300.000 HOLDAT OSZTOTT KI 10 ÉV ALATT

Hatvanezer hold jutott házhelyekre.

Az OFB esütörtökön délelőtt dr. Böresök Andor elnöklésével teljes ülést tartott. Megnyitók beszédében az elnöklő másodelnök foglalkozott azzal a politikai életben és a szakirodalomban — sokat vitatott kérdéssel, helyes volt-e a földbirtokreform végrehajtását a kormánytól független bíróságra bízni. Ismertette az európai szakirodalom jelentősebb tényezőinek erre vonatkozó állásfoglalását. — Utalt arra a számtalan jogi kérdésre, amely a végrehajtás során felmerült.

A bíróság majdnem tízéves működése során földbirtokpolitikai célokra felhasználta összesen 1.269.651 kat. holdat. Megváltás és vagyonváltás útján 940.506, kis haszonbérletek alakításával 157.586 és elővásárlás gyakorlásával 22.295, ingatlan eldarabolások jóváhagyásával 149.263 kat. holdat. A megváltás útján igénybevevett földekből felhasználta a bíróság 58.586 kat. holdat 259.645 házhely alapítására. 691.431 kat. holdat 30.024 hadirokkant, 25.692 hadiözvegy, 185.747 földnélküli mezőgazdasági munkás és 114.037 törpebirtokos stb. földhözjuttatására. 190.488 kat. holdat pedig egyéb birtokpolitikai célokra, mégpedig közlegelőkre 87.921 kat. holdat, gazdasági ismétlő iskolákra 2118, sport- és játszótérre 367, mintagazdaságra 14.686 kat. holdat stb., stb.

A bíróság azonban már megkezdte a juttatásoknak egyesek nevére telekkönyvezését előkészítő eljárását is.

A bíróság működésének ismertetése után a teljes ülés a szokásos választásokkal fogantatosította.

Ezrekre menő gyászoló közönség kísérte el utolsó útjára Békés Lajost

A debreceni kereskedő társadalom nagy gyásza. — Bucsubeszdek a ravatalnál. — A Kereskedő Társulat székházából temették az elhunytat.

Az egész város őszinte részvéte kísérte el utolsó útjára Békés Lajos kereskedelmi tanácsost, a Kereskedelmi és Iparkamara alelnökét, aki három heti szenvedés után esütörtökön délelben meghalt. Békés Lajos egyike volt Debrecen legképzettebb, legbecsültebb kereskedőjének s az ő elhunytát pótol-

Békés Lajos.

hatatlan veszteséget jelent a város kereskedő és ipari társadalmán kívül mindazoknak, akik ismerték azt a kiváló, egyeneslelkű, derék magyar embert.

Békés Lajost pénteken délelőtt

Békés Lajos temetése.

11 órakor temették a Kereskedő Társulat székházából. A díszteremben állott a fekete lepellel letakart egyszerű ravatal, melynek fejénél két magános gyertya égett lobogó lánggal. Már tíz óra tájban megkezdődött a gyászoló közönség gyülekezése, mely 11 óráig szakadatlanul tartott. Ekkor a teremben már mozdulni is alig lehetett s a díszterem előtt, a lépcsőkön és a kapu alatt százával álltak az emberek, hogy még egy utolsó Istenhözadót mondjanak a távozó jóbarátnak.

Bent a teremben a ravatal körül az elhunyt családja és rokonsága állott, míg a ravatal fejénél a város társadalmi és kereskedelmi életének vezéregyéniségei helyezkedtek el. Ott láttuk többek között dr. Baltazár Dezső ref. püspököt, dr. Vársány István polgármestert és dr. Varaha Elemér helyettespolgármestert vezetésével a városi tanács tagjait, Kessler Lajos tör-

vényszéki elnököt, dr. Szentpéteri Kun Béla egyetemi rektort, Sesztina Jenő kormányfőtanácsos és dr. Radó Rezső főtitkár vezetésével a Kereskedelmi és Iparkamara egész tisztviselőkarát, továbbá Korbély József kormányfőtanácsost, Czeglédy Mihály gazdasági főtanácsost, Versényi Tibor vezérigazgatót, Kardoss Gyula nagykereskedőt, a Kereskedő Társulat elnökét, valamint a polgári, a kereskedelmi és ipari élet kimagasló reprezentánsait. A Mezőgazdasági Kamarát dr. Julow Viktor főtitkár és Meissner Károly s. titkár képviselték.

A FÖRABBI BUCSUBESZÉDE

Pár perccel 11 óra után kezdődött a temetési szertartás. Schlesinger Sámuel főrabbi mélyen megindító, gyönyörű beszédet mondott, melyben megrajzolta az elhunyt portréját. Az ész és szív embere volt Békés Lajos, aki mindig fáradhatatlanul dolgozott a köztért a magyar kereskedelem érdekében. Megemlékezett Békés Lajos életindulásáról, küzdelmeiről és diadaláról, önzetlenségéről, becsületességéről és törhetetlen magyarságáról, mely erények mindenki előtt tiszteltté és becsültté tették a nevét.

— És most indulsz utadra, fáradt vándor a szombat, a pihenés

Első Takarékpénztár képviselőiben vett búcsút Békés Lajostól, ki ennek a banknak igazgatósági tagja volt.

Gaszner Géza főtitkár a Kereskedő Társulat nevében búcsuzott az elhunyttól, aki annak idején elnöke volt társulatnak s a társulati iskola létesítése, illetve fenntartása körül megbeszélhetetlen érdemeket szerzett.

Szántó Sámuel az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés központja nevében búcsuztatta a kereskedelmi tisztesség harcosát.

Id. Varjassy Imre, mint a debreceni Ipartestület elnöke és az elhunyt egykori iskolatársa mondott mélyen megindító beszédet. Négyezer iparos nevében vett búcsút Békés Lajostól, aki mindannyiunknak példaképe lehet.

Végül Székely Simon tanár beszélt és a Debreceni Kereskedelmi Utazók képviselőiben fejezte ki részvétét a nagy csapás miatt, amely őket is érte Békés Lajos halálával.

A búcsubeszédek elhangzása után a gyászoló közönség lassan levonult a székház elé, ahol kocsi- rakká tették az egyszerű deszkakoporsót. Ezzel a gyászmenet úgy háromnegyed 12 óra tájban a Piac uccán át elindult a zsidó temető felé. A gyászkocsi után hosszú fekete sorokban kigyózott a menet. Sok ezer ember kísérte ki utolsó útjára Békés Lajost, akinek korai halálával egy érdekes egyéniség, egy talpig becsületes kereskedő és egy lelkes magyar hazafi távozott el örökre az élők sorából.

Érdekes doktoravatás az egyetemen

Szentpéteri Kun Béla rektor avatja doktorrá a leányát.

Ma, szombaton délelben 12 órakor a Kollégium dísztermében érdekes, nem mindennapi esemény játszódik le. — A Tisza István Tudományegyetem Tanácsa ugyanis ekkor avatja bölcsészettudományi doktorrá — szentpéteri Kun Béla egyetemi Rector leányát: Ágotát. Az avatásnak az a körülmény ad különösen érdekes jelleget, hogy

apa avatja doktorrá a leányát. Az avatás különös jelentősége alkalmából dr. szentpéteri Kun Béla nagyképzetségű leányát városunkból sokan keresik fel szerencselátogatásukkal. — A doktoravatás a nagyközönség érdeklődésére is méltán számot tarthat, — azon bárki részt vehet.

Népszámlálási közlemények

A közönség tájékoztatása. — Utasítás népszámlálóbiztosok részére. Panaszok a népszámláló biztosok ellen.

A népszámlálás vezetősége értesíti a közönséget, hogy a népszámlálásból kimaradtak összeírása a városháza közgyűlési termében d. e. 8-tól 2-ig és d. u. 5-től 7-ig folytatólagosan folyik. Akik valamilyen okból kimaradtak, azok 20-án estig törvényes következmények nélkül önként jelentkezhetnek az összeírásra. — A vezetőség kéri a közönséget, hogy ahol nemesak egyes személyek, hanem családok, vagy talán egész házak is, a számlálóbiztos hibájából kimaradtak volna, azt szíveskedjék a népszámlálás központi irodájával, városháza, földszint 5. közölni.

A számlálóbiztosokat utasítja a vezetőség, hogy az anyag behozását és elszámolását saját érdekükben szorgalmazzák. Azok a számlálóbiztosok, akik már csak az otthoni munkát végzik, fekete számlálólappjaikat és összeírólappjaikat, de egyéb nyomtatvány feleslegüket is haladéktalanul, még a házi munkájuk befejezése előtt szolgál-

tassák be a központba.

A számlálóbiztosok ellen a következő panaszok érkeztek: a 24-es számlálóbiztosok a Rákóczi-utca 44. szám alatt a lapokat nem szedte össze, a 38-as számlálóbiztos kerületében a Honvéd-utca 56. és 60. számú házak jelentik, hogy nyomtatványokat mindezülig nem kaptak, a 40-es számlálóbiztos kerületében a Csap-utca 3. szám alatti műhely lakói nem lettek megszámlálva, a 64-es számlálóbiztos kerületében a Külsővásártér 16. szám maradt ki, a 86-os számlálóbiztos Kerekes-telep Gézi-utca 17. számát nem vette fel, a 87-es számlálóbiztos a Geréby-telep Kovács-utca páratlan oldalát nem járta be, a 110-es számlálóbiztos a Bellegelő 112. számú tanyát hagyta ki.

A vezetőség figyelmezteti a mulasztások elkövetőit, hogy 17-én túl minden hasonló panasz miatt az illető számlálóbiztos fegyelmi alá vonja.

VASBUTOROK

sodrony ágybetétek, matrac párnák stb. a

Debreceni Vasbutorgyár Rt.

elismerett legjobb minőségű gyártmányai gyári árban beszerezhetők

Sesztina Lajos és Tóth Gyula cégeknél

Takarékosági könyvre is.

Iüztől megmentett

finom gyapjuszöveteket rendkívül olcsón árusítom.

Feldheim Dezső, posztókereskedő

Piac ucca 67. Megyeházzal szemben.

A PINCÉBEN FELAKASZTOTTÁ MAGÁT EGY KERESKEDŐ.

Budapest, jan. 16. A Bulyovszky uca 37. sz. ház pincéjében a ház lakói ma a déli órákban megdöbbentő felfedezésre jutottak. Az egyik sötét szeglet gerendáján egy ismeretlen, korosabb férfi függött felakasztva. A ház lakói azonnal értesítették a közelben posztoló rendőrt és a mentőket, akik csakhamar megállapították, hogy az ismeretlen ember felakasztotta magát a halál ügylátszik már a kora reggeli órákban bekövetkezett.

Később rendőri bizottság szállított ki a helyszínre, megindult a vizsgálat, amely felderítette a szerencsétlen öngyilkos személyazonosságát is.

A Bulyovszky uca 37. számú ház szomszédságában van a Békesy-féle fűszerüzlet, amelynek tulajdonosa alkalmazta nemrégiben távoli rokonát, Békesy Jenő 65 éves volt kereskedőt. Békesy azóta rokona üzletében foglalatoskodott, azonban régi betegsége és anyagi gondjai rendkívül elkésztették a szomszédos ház pincéjében felakasztotta magát. Holttestét a törvénytörési bonctani intézetbe szállították.

—oooOooo—

DISZNÓLÓ KÉSSEL VÁGTA EL A NYAKÁT.

Nagykanizsáról jelentik: Borzalmos öngyilkosság történt ma a közeli Kis-komárom községben. Nagy János 83 éves gazda, ügylátszik megúnta már az öregséggel járó tehetetlenséget és két izben is felakasztotta magát, azonban hozzátartozói mindig észrevették és levágták a kötélről. Ma reggel aztán, amikor magára maradt, disznóölő késsel velt elő a konyhában és azzal elvágta a nyakát. Mire hozzátartozói rátaláltak már halott volt.

Fogalom

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékeny kiszolgálás, melyet

20%
engedmény

elése mellett nyújtunk ezen lap olvasóinak

legolcsóbban

amunk étkezhet, mert olcsó árainkból külön kedvezményképpen (P 1.50-es menüt kivéve)

10%
engedményt adunk.

Semmi

költsége sem az érkezéskor, sem az elutazáskor, mert szemben vagyunk a

Keleti pályaudvarral

Magyaros vendégszeretettel várjuk családi szállodánkban.

Park Nagyszálloda

Budapest, VIII. Baross tér 10. Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával.

Egy pécsi tanár előre megjósolja a földrengést

Pécs, jan. 16. — Hankó Márton nyugalmazott pécsi tanár érdekes elmélete alapján hetekkel, sőt hónapokkal előre megjövendöli az egyes földrengéseket. Hankó tanár legutóbb tíz földrengést jósolt be. A híradások nyomán az egész világsajtó, így a legnagyobb angol lapok is foglalkoztak a pécsi tanárral és méltatták elméletét. Hankó Márton tíz nappal ezelőtt

levelet írt a londoni Morning Post szerkesztőségének és ebben bejelentette a tegnapi argentinai földrengést. A földrengés pontosan be is következett. A tudós professzor címére tegnap délután távirat érkezett a Morning Post-tól, a következő tartalommal:

— Bejósolt földrengés megtörtént Argentínában. Cikkét várjuk Nagy érdeklődés. Morning Post.

Magánlaksértési bűnper egy pincérnő éjszakai kalandjai miatt

A debreceni törvényszék felmentő ítéletet hozott.

Rendkívül érdekes és pikáns mozzanatokban bővelkedő bűnper foglalkoztatta tegnap délelőtt a debreceni törvényszéket. Czibere Mihály hajduhadházi gazdálkodó került a vádlottak padjára magánlaksértés büntetvével és súlyos testi sértés vétségével vádolva. Az ügyészség vádirata szerint ugyanis Czibere Mihály 1930 február 27-ének látki János házában lévő lakása ajtaját egy dróttal kinyitotta, behatolt és az ott talált leányt összeverte.

Ez a száraz tényállás világlik ki az ügyészségi vádiratból, a részletek azonban már sokkal érdekesebbek. A dolog ott kezdődött, hogy Czibere Mihály a Balogh-féle vendéglőben iddógált Mikovics János nevű barátjával. Oda telepedett a társasághoz Tóth Ilona pincérnő, aki együtt ivott a férfikkal, majd kérelmi kezdte őket, hogy rendelkeznek meg kolbászt is. A mámoros vendégek hajlottak a szép szóra és egy üveg konyakot állítottak az asztalra. Czibere nem nagyon szerette a konyakot és amit ivott, mind az asztal alá köpte, de ez nem változtatott azon a tényen, hogy mindhárom emelkedett hangulatba jöttek.

A vidám horozás közben Czibere közelebb simult a pincérleányhoz és suttogva megbeszéltek, hogy még aznap éjjel zárás után meg fogja látogatni.

A férfiak azután eltávoztak, egy óráig sétáltak, azután megindultak a leány lakása felé.

Dacára azonban a vendéglőben kötött egyezségnek, Tóth Ilona nem engedte őket be magához. Erre a két szerelmes szívű férfi eltávoztak, de kisvártatva újra visszajöttek és követelték a leánytól, hogy nyisson ajtót. Miután ez nem történt meg, Czibere egy drótot kerített és azzal felnyitotta az ajtót. Mikovics kint maradt az udvaron és arra lett figyelmes, hogy Tóth Ilona kétségbeesetten sikoltozik. Ekkor behatolt a szobába, ahol a leányt összekarmolt arccal, véresen találta meg. Czibere még gyorsan öt pengőt nyomott a leány markába, azután mindketten eltávoztak.

A kedélyes éjszakai kaland nem maradt ennyiben, mert Tóth Ilona feljelentést tett Czibere Mihály ellen. Így került tegnap az ügy a debreceni törvényszék Rézler tanácsa elé. A vádlott ártatlanságát hangoztatta, ittasságára hivatkozott, meg arra, hogy ő a megbeszélés értelmében kereste fel a leányt.

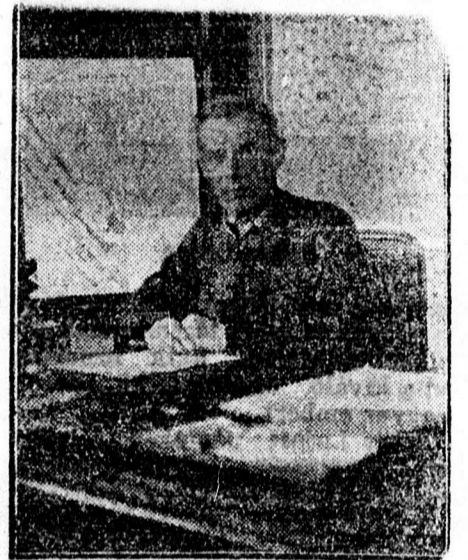
Az ügy koronatanúja nem jelent meg a fő tárgyaláson, ellenben a bíróság felolvasta vallomását. Ebben elmondta Tóth Ilona, hogy tényleg megégyezett Cziberével, hogy éjjel meglátog

galja, de nem hajnali kettőkor, hanem előbb, mert akkorra már egy másik férfival lett volna találkozája. Ezért azután, mikor hallotta, hogy Czibere jön, alvást színlelt és nem akarta beengedni. A vendég azonban egy dróttal kinyitotta az ajtót és bejött a szobába. Odalépett az ágyhoz és rászólt a leányra:

— Szervusz Marica, eszem a szádat!

A leány erre sem válaszolt, mire a férfi kétszer hatalmasan pofonvágta majd kihuzta az ágyból. A pincérnő ekkor sikoltozni kezdett és segítségért kiabált, erre Czibere befogta a száját, a földhözvágta és két lábánál fogva behuzta a szobába. Megfenyegette azzal is, hogy felgyújtja a petróleumlámpával, ha el nem hallgat. Akkor azután leült a leány mellé és pénzt ígért neki arra az esetre, ha nem jelenti fel. Adott is öt pengőt, de ezzel az összeggel a leány szerint a gavallér már régebben tartozott neki.

Vallomásában egyébként Tóth Ilona visszavonta a feljelentést. Miután pedig a magánlaksértésre vonatkozólag a kir. ügyész elejtette vádját, a törvényszék Czibere Mihályt a vád és következményei alól felmentette. A felmentő ítélet jogerős.

Buchvald Andor állomásfőnök, a kiváló író, tegnap olvasta fel novelláit a Rádióban. (Horváth, amatőr felv.)

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek
Műcsöny havi részletek
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Férfi ruha
tisztítása 4 peng.
vasalása 4 peng.
Weisz kelmefestő,
Arany János uca 9. sz.

DEBRECZEN

**APRÓ-
HIRDETÉSEKET**

hétköznap este fél 8 óráig
szombaton este:

1/2
10

óráig

vesz fel

a kiadóhivatal: Józsei kir.
herceg-utca 1. (Bika-épület)

A színház iroda hírei:

Siessen jegyét a világhírű **KUBÁN KOZÁKOK** szerda és csütörtöki hangversenyére megváltani, Rendes helyárák.

Szerda és csütörtök este a **KUBÁN KOZÁK KÓRUS** koncertje a színházban.

—oooOooo—

Ma este premier a színházban. Színrekerül Somerset Maugham — sok nagysikerű darab szerzőjének — legújabb műve, a

Szent láng

mely a budapesti Vigszínház egyik legnagyobb sikerű ujdonsága volt. Főszereplők: Halasy Mariska, Cselle Lajos, K. Tóth Erzs, Szabó Imre, Tuboly Lujza, Thuróczy Gy., Mészáros Béla, Horváth Lucy. A remek szereposztás, az izgalmasan szép darab minden szépségét ki fogja hozni. A mai premieren kívül még hétfőn A) bérletben és kedden B) bérletben kerül színre az ujdonság. Ezuttal is felhívja a színház igazgatósága a tisztelt B) bérlet figyelmét arra, hogy a B) bérlet nap nem szerdán, hanem kedden lesz megtartva, a Kozák Kórus vendégéste miatt.

—oooOooo—

Siessen jegyét a világhírű **KUBÁN KOZÁKOK** szerda és csütörtöki hangversenyére megváltani, Rendes helyárák.

Szerda és csütörtök este a **KUBÁN KOZÁK KÓRUS** koncertje a színházban.

—oooOooo—

Vasárnap délután fél 4 órai kezdettel, olesó helyárákkal kerül színre, Mészáros Béla és Könyves Tóth Erzsivel a vezető szerepekben Dario Niccodemi nagysikerű vígjátéka, a

Hajnalban, délben, este

míg este 8 órai kezdettel egy régebbi bohózat felújítására kerül a sor, mely viharos jó kedvével magával fogja ragadni a vasárnapi est közönségét. A mult évek legnagyobb sikerű bohózata a

Mozgófényképek

mely a nagyszerű prózai együttes alakításában kerül színre.

—oooOooo—

Siessen jegyét a világhírű **KUBÁN KOZÁKOK** szerda és csütörtöki hangversenyére megváltani, Rendes helyárák.

Szerda és csütörtök este a **KUBÁN KOZÁK KÓRUS** koncertje a színházban.

—oooOooo—

A szerdai és csütörtöki ifjusági előadásra mérsékelt számú jegy a színházi pénztárnál váltható. Színrekerül Mórész Zsigmond remekműve, a

Légy jó mindhalálig

Siessen jegyét a világhírű **KUBÁN KOZÁKOK** szerda és csütörtöki hangversenyére megváltani, Rendes helyárák.

Szerda és csütörtök este a **KUBÁN KOZÁK KÓRUS** koncertje a színházban.

—oooOooo—

Siessen jegyét a világhírű **KUBÁN KOZÁKOK** szerda és csütörtöki hangversenyére megváltani, Rendes helyárák.

A Doni Kozák Kórus hangversenye

Egy ilyen tökéletes kórusnak nehéz önmagát tulszárnyalni. — Hogy pár éven át felkeresték Debrecen és művészetüket teljes fényben és mondhatjuk, minden vonatkozásban bemutatták, annyira megismertük őket, hogy mindaz, amit róluk mondhatnánk, ismétlésnek hatna. Nem is vártunk tőlük újat, többet, mert hiszen már mult ittjártukkor kimerítették a karéneklés szépségeinek minden lehetőségét. Azonban megmaradni a nivón, mindenesetre olyan érdem, amelyet mindenkinek el kell ismerni. Annyit mégis megállapíthatunk, mint új tulajdonságot, hogy a kórus az alatt a jó pár év alatt, mióta a világot járják, tökéletesen összeérett. Felesleges volna ismét hangsúlyozni, hogy ennek mekkora jelentősége van akkor, mikor kórusról van szó. Emberi

hangokból csak ritkán és csak nagyon szerencsés esetben lehet összerakni olyan kórust, amely a viszonyokhoz képest is egyező színű hangokat tartalmazzon. Még nehezebb — a legszerencsésebb esetben is — kifejleszteni belőlük egy teljesen egységes hatású együttest, amelynek egyénei ugyanazon test azonos tagjaiként szerepeljenek, mert ez már csaknem kizárólag a karmester koncepcióján múlik. Hogy ez száz százalékban sikerült a Doni Kozák Kórusnak: egyuttal kiválóságukat is jelenti. Bizonyos, hogy mindig szívesen hallgatjuk meg ezt a kórust és soha sem válik szokottá szereplésük. A tökéletességnek ilyen fokán álló produkció mindig számot tarthat a közönség érdeklődésére és mindig meleg ünneplésben lesz részük, valahányszor jönnek.

A kórus új műsora ragyogóbb-nál ragyogóbb énekprodukciókat ölelt fel s ma már teljesen egyedül álló stílusuk valóságos élményt jelentett a közönségnek. Dinamikai skálájuk egyenesen kolosszális. — Adnak olyan forte-kat, amelyekből — azt hisszük — nincs már fokozás s akkor még mindig képesek ebből is fortissimo-t énekelni. Halunk olyan légies pianokat, amelyeknél halkabban zümmögni sem lehet és ebből még mindig tudnak morendóra halkulni.

A közönség lelkesedése alig is mert határit. Az utolsó szám után szinte tombolva követelte a ráadást. A kórus azután a népszerű Volga-dallal fejezte be rendkívüli szereplését.

Utána is sokáig tapsolta a közönség a kitünő kórust és zseniális karmesterét, Serge Jaroffot.

(Szyk.)

A Doni kozák kórus. — Középen Jaroff karnagy és dr. Kuthy Sándor.

A KIRÁLYNŐ FÉRJE.

(Bemutató az Urániában).

Az Uránia pénteki premierje a siker jegyében folyt le. A »Királynő férje« kétségtelenül megilleti a dicséret, még annak a kissé bosszantó ténynek ellenére is, hogy a filmben egy pár helyen a hang nem tart lépést a képpel. Ezért a technikai hiányosságért azonban bő rekompenzációt kaptunk a szereplők nagyszerű játékában, Lubitsch tökéletes rendezésében és az egész film elegáns, kecses mivoltában.

Rövid foglatatban a »Királynő Férje« históriája ez:

Alfréd gróf, Szilványa párisi katonai attaséja léha, lump fráter. Párisi kalandjai fülébe jutnak a leánykirálynőnek, aki visszarendeli országába a szélcsap gróft. Alfréd megérkezik Szilványa, kihallgatásra jelentkezik a királynőnél, akinek megtetszik a kalandok hőse és férjül veszi. Az ujdonsült férj azonban minden, csak férj nem: parancsolás joga csak a királynőnek van. A férj csak élvezeti cikk lehet: osókolni és dédelgetni való.

A film itt éri el csúcspontját: a való életnek és a házaset szokásainak ez a megfordítottja a legmulatságosabb, filmen még el sem képzelt finom pikantériájú jelenetek egész sorozatát teremt meg.

A végkifejles természetesen: happy end. A gróf megazuldti királynőjét,

aki felségből feleséggé avanszál.

A címszerepet játszó Maurice Chevaliest méltán tartják a filmvilág első bonvivánjának. De nála semmivel sem kisebb művész Jeanette Macdonald, aki a királynő szerepében érkezett be az első színésznők sorába. Lupino Lane és a magyar származású Lilian Roth egészítik ki az együttest, amelyet Lubitsch művészi keze mozgat.

Egészben véve: a Királynő Férje élvezetes, mulatságos film, amelyet bizonyára sokáig fog az Uránia műsoron tartani, ha a technikai hibákat is kiküszöböli.

—oooOooo—

PREMIER A VIGSZÍNHÁZBAN.

Fritz Kortner és Marlene Dietrich a kiváló német filmszínészek néma filmjének premierje a Vigszínházban.

Marlene Dietrich, az ünnepeelt filmdiva »Az uszó börtön« című filmjében egy amerikai milliárdos leányt játszik, aki az ocean átrepülése közben szerencsétlenül jár. Az elejétől végig izgalomban szinte túlfutott film annál komolyabb művészi esemény, mert egyben utolsó néma filmje Fritz Kortnernek is, a kiváló jellemszínészek, aki viszont a filmben azt a hajókapitányt játsza, aki a milliomas leányt menti. A két nagyszerű filmstarnak ez az együttes fellépése természetesen a legnagyobb érdeklődést váltotta ki a debreceni publikumból, már annál is inkább, mert egy rendkívüli Tom Mix film előzi meg. A szebbnél szebb afrikai felvételekben gazdag film címe: Forradalom Keleten, melyben Tom Mix ismét briliroz bravuros főszereplésével.

Meg kell még emlékeznünk a Vigszínház utóbbi időben állandósított be-

vezető műsorairól. Ezek a szemtelket gyönyörködtető tájfelvételek elragadják a közönséget. Ehhez a kedves újítás-hoz csak azt a megjegyzésünket fűzzük, hogy a sok szebbnél szebb külföldi tájfelvételek mellé hazai kulturfilmeket is várunk, csonka hazánk még maradt természeti szépségeiről.

VASÁRNAP LEPEZI LE AZ OMIKE ÜNNEPI KÖZGYŰLÉS KERETÉBEN. NÉHAI NAGYNEVŰ ELNÖKÉNEK. LÉTAI LAJOSNAK ARCKÉPÉT.

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor lesz az a kegyeletes ünnepség, melyen néhai Léta Lajosnak az OMIKE feledhetetlen emlékű elnökének az arcképet leleplezik. Ezt az arcképleplezést, városszerte, a Léta Lajos emlékének hódoló kegyelet kíséri. Ennek a tragikusan elhunyt nagy és jó embernek az emléke válik örökre feledhetetlenné e napon. Az ünnepséget az OMIKE elnöki tanácsának elnöke nyitja meg. Utána dr. Hegedüs Jenő tartja meg emlékbeszédét a megboldogult felett. Majd az Izraelita Ifjak Dalaőre által előadandó »El Mole Rachamin« szomorú melódiájának az elhangzása után, az ifjúság nevében Neumann György, az egyetemi hallgatók egyesületének elnöke veszi át szeretett patrónusunknak a »Mensa« tulajdonképpeni megalkotójának az arcképet. E kegyeletes ünnepség a hitközség tanácstermében, (József kir. herceg ucca 26.) lesz megtartva. Az OMIKE igazgatótanácsa ezúton hívja meg az OMIKE összes tagjait és az érdeklődőket.

A »Mieshoe« tisztikara és választmánya kéri tagjait, hogy jöttevőnk arcképleplezésén teljes számban megjelenni azíveskedjenek.

Térjen izlésére a színházbarát közönség

Szándékosan vártam e sorok megjelenéséig, amíg véget ér a nagy attrakció előadássorozata. Sokat nélkülöztek a színház tagjai a színház csekély látogatottsága miatt, egyszer már ők is használhassák ki a „konjunkturát”. Most azonban, hogy befejezést nyert az előadássorozat, hadd mondjunk egy pár őszinte szót a darabról és azzal kapcsolatosan a közönség izléséről, hiszen már ennek az a hatása sem lehet, hogy e sorok folytán olyanok is megnéznek ezt a „Csodabárt”, akik egyébként mellőzték volna.

Debrecenben évek óta jogos panaszként hangzanak a város közönségének a színház nem kellő látogatása, támogatása miatt. Hiába valók egyesek kultúrterekvései a színház megerősítésére, hiába áll rendelkezésre kiváló prózai társulat, meglehetősen jó színvonalú vidéki operett-együttes, hiába alakult a kultúra iránt fogékony lelkekből izmos színpártoló társulat, melynek tagjai elég nagy számban áldoznak a színészet oltárán s amelynek vezetősége minden tőle telhetőet megtesz, hogy jó darabok jó előadásban, nagyobb számú közönség előtt kerüljenek a Csokonai Színház színpadára: állandó kinlódás, panasz ballalszik és a minden indokot magába takaró általános gazdasági válság örvével magyarázatot is kapunk e szomorú jelenségekről.

„Az általános gazdasági válság”, mint indok azonban összeomlott, mert hiszen nem enyhült a gazdasági válság s mégis majdnem két héten keresztül telt ház nézte ugyanannak a darabnak az előadását. Csupán injekció kellett a közönségnek, elfelejtett minden gazdasági szomorúságot, itt a szórums: a Csodabár....

A gazdasági válság — úgy látszik, igazából — annyiban hatott a színházra kívánó közönség lelké-

re, hogy izlésválságot is teremtett. A sok baj és nyomorúság közepette az emberek rendkívüli dolgok, izgató, csiklandozó történetek után vágnak s a jó vidékiek, kik csupán fantáziájukban kalandoztak eddig a nagyvárosi bárók misztikumai felé, élvhajhászó eseményeket akartak látni egész meztelenségükben. A színpadon pedig ilyeneket bőszesen láthatnak, úgy, miként csupán a ponyvaregényekben olvashattak ilyen finomság nélküli drasztikuságokat. Hozzá vagyunk már szokva a szellemességek okából pikantériákhoz a színpadon, de a Csokonai Színház színpadán összesen sem jelent meg még ennyi erkölstelenség, mint amennyit a Csodabár egymagában produkált. Nem volt ebben sem történet, sem maradandó zene, csak erkölstelenség, izlés nélküli, közönséges kiszólások sorozata, — alantás trükkök zsufolása, — ez dominált a darab minden részében s nem kárpótolt ezért az elhagyó asszonynak a darab végén férjéhez való visszatérése sem.

Egy főváros, amelyben 6—8 színpad van, megengedheti magának azt a luxust, hogy az egyiket felvesz egy ilyen darabot; akinek ez kell, az nézze ottan meg, mert az alatt a többi színpadok rendelkezésre állanak más fajsúlyú darabok előadására, de városunkban az egyetlen színpadot ilyen fertőző darab részére hosszabb időre lekötötték: lehetetlenség. — Dolgozhat a színház-direkciónak, a színészet és a színház-támogató egyesület vezetősége bármilyen ambícióval azon, hogy irodalmi értékű, konstruktív szellemű darabok jó előadásban kerüljenek előadásra, — mert egy ilyen pajzán darab erkölstelenségei halomra döntik az alkotások összes értékét — két héten keresztül történt előadással.

Nem okolom a színház-direkciónak a darab előadása miatt, neki olyat kell hozni, amit megnéz a közönség s ha nem ad elő valamit a fővárosi műsorból, azt kifogásolják, másrészt néha csupán azért kell darabot színrehozni, hogy meg-

tudja a közönség: mit nem szabad a debreceni színpadon látnia. De vádolom a debreceni színházbarát közönséget, mert ezt az erkölstelenséget színpadon tartotta két héten keresztül, nem csupán estenként, hanem még délután is.

Ezért a színpadért sokat áldozott Debrecen város közönsége, nevelő hatású, irodalmi értékű, szórakoztató darabok előadását kívánta érte, de ez a színdarab megromlott a Csokonai Színház levegőjében. Milyen gondolatokkal tértek az előadásról haza azok a serdülő leányok, akiket szülőik meggondolatlanul elvittek e darabhoz? Komoly férfiak előadás közben hagyták el a színházat, de a fiatal gyer-

mekekkel kitaratták az előadást.

Felmérhetetlen ennek a kényeszerű előadássorozatnak erköltsrontó hatása; mit fog kívánni ezután a színházról az ehhez a darabhoz s az abban megnyilatkozó erköltselenségekhez szokott közönség? — Nem szabad ennek az irányzatnak tért engedni; meg kell akadályozni akár hatalmi szóval is ilyen tendenciájú darabok előadását, inkább zárassanak be a Csokonai Színház falai, mintsem ilyen darabokkal mérgezzék a közönség erkölcsi felfogását. Térjen izlésére a színházbarát közönség! — látogassa legalább is a Csodabárban tanusított buzgalommal a nemes szellemű darabokat is.

Dr. Gergely Jenő.

Átszökött a magyar határon egy román grancsár, akit Bessarabiában szeparatista összeesküvésért elítéltek a románok

Nagy feltűnést keltett tegnap a rendőrségen egy román katona, a kiről kiderült, hogy határvidéki grancsár, akit szuronyos csendőrök kísérték a rendőrségre. — Az idegeneket ellenőrző ügyosztálynál dr. Szabó Zsigmond rendőr-felügyelő hallgatta ki tolmács segítségével a szökött román grancsárt, akiről rendkívül érdekes dolgok derültek ki.

A román grancsár, akinek a neve Horja Illés, tulajdonképpen nem is román, hanem beszarabiai orosz és nem beszél csak oroszul és románul. — Horja Illés intelligens ember, aki Kisenevben végezte el a középiskolát és postatisztviselő volt. Besorozták katonának és amikor Bessarabiában szeparatista összeesküvés szöttek, amelynek az volt a célja, hogy az Oroszországtól elrabolt Bessarabiát visszajuttassa Oroszországhoz, a románok felfedezték az összeesküvést — és az összeesküvők között Horja Illést is letartóztatták.

A román hadbírósg tárgyalta

az összeesküvők ügyét, akiket mint kommunistákat állítottak a hadbírósg elé. Horja Illést másfél évi börtönrre ítélték, amelyet ki is töltött és utána, mint katonát áthelyezték az egyik szatmármezei grancsár ezredhez. — Horja Illés azonban sehogysem bírta megszokni a román katona életet a grancsároknál. Keservesen panaszkolta el, hogy éhbeteg és kósz, türelmetlen a bánásmód és most a szigorú tétben is könnyű nyári ruhában kellett szolgálatot teljesíteni. Mivel már tovább nem bírta a nehéz helyzetet, átszökött Magyarországra, hogy hazajuthasson Oroszországra. A magyar hatóságok azonban nem talolhatták Horja Illést Oroszországra, hanem kívánsága szerint Szerbiába továbbították ahonnan aztán könnyebben el tud jutni Oroszországra. — Az érdekes román katonaszökevényt Budapestre továbbítja a debreceni rendőrség, hogy onnan továbbítsák Szerbiába.

MAGYAROK VÉRE — REGÉNY —

Irtja: Szalacsy R. Imre

(12)

— Persze, hogy más! Én se mondom, hogy egyenlő elbírálásba esem a paraszttal. Hanem hát azt nem szabad elfeledni, hogy az is ember! Aztán akárhogy vesszük is, de mégis csak ők dolgoznak többet, — védekezett Tamás.

— Azért születtek! — szavalt röviden Bódi.

— Mi meg megkínlódtunk, tanulunk azért, hogy ne egy sorunk legyen a béressel! — tette be Kovács Gábor is a garast.

— Ugyan kérlek! — kezdte elmagányos Tamás is a türelme. — Mit kínlódtatok, vagy helyesebben mit kínlódtunk? Ugy ahogy lenyögtük a gimnáziumot, miközben tekeregtünk, esavarogtunk, csak éppen nem tanultunk! Végig mulattuk az akadémiai éveket s mindig tiszta ruhát hordtunk, meleg ételt ettünk, puha ágyba fektüdtünk. Azt aztán nem is mondom, hogy a paraszt hogy él! Tudhatjátok jól.

— Ja! az más is. Mért nem választották meg jobban a születési körülményeiket! — és mint egy szellemes mondást, másodszer is elmondta ugyanazt Kovács Gá-

bor.

— Vicnek jó, de igazságnak gyenge! — vágott vissza Tamás. — Eppen az a baj, a rettenetes baj, hogy mi szépen éljük a napjainkat, egy-két gyereket adozunk s aztán azt hisszük, hogy betöltöttük szerepünket, még pedig jól, a földi életben. Hát ez hazugság, a legcsufosabb hazugság, — mert ez semmi. Eppen azért, mert urak vagyunk, hát több kötelességeink vannak a paraszttal szemben, de csak azért, hogy az ország javát előbbre vigyük. Az ország, a faj, nem az a néhány ezer tanult uri ember, hanem a nép. A népet pedig mesterségesen butítják, hogy nagyobbat rugmassanak rajta. Pedig a nép a faj, a nép, a paraszt szüli a nemzetet! Én mondom, az uri embernek a fia, akinek az apja alispán volt az egyik legnagyobb megyében.

— Kérlek! Csak nevelj, oktassd a parasztot! a dolgoztól ugyis ráérsz! — gonyolódott Csató.

— Én nevelem is! Szeretem is, mert látom, hogy zsoldos-voltában milyen fenségesen nagy öserő. — Dolgozik, mint a barom és ontja a gyermeket, mert becsületes és nemes a tudatlanságában is.

— Mihelyt okos parasztok lesznek, abban a pillanatban felfordul a világ! — jószót Kasszay Gáspár. — Nem fordul fel a világ, csak lejár a naplepkának. Öntudatra ébred a nép — és nem fogja tűrni, hogy mint barmot kezeljék. Vége-

lesz a cifra mázzal bevont modern rabszolgásgáznak.

— És te leszel az első, akit leütnek! — szölt közbe Bódi, míg mint aki egy nagy igazságot mondott, úgy nézett végig társain.

— Attól nem félek! És ha leütnek is mi voltunk az okai, mert valósággal bele rögzítettük a bosszúállás vágyát a paraszta.

— Azért mondom én, hogy úgy szép a paraszt, ha buta! — szellemkedett újra Kovács Gábor.

— Légy nyugodt! Találkoztam én már uri emberrel is, aki nem ért többet, mint a csizmám sarka, — védte magát és a népet Tamás.

— Hagyjátok a fitty-fenébe ezt a beszédet. Igyunk és csinálja mindenki úgy az életét, ahogy jónak látja! — vetette végé a nehéz témának Bódi.

— Hogy is állasz a természettel? — kérdezte Csató számtartó Tamást.

— Remekül. Lesz tizenkettes, tizenegyes holdanként.

— Lehetetlen! — esett le a többieknek az álla.

— Kevés?

— Dehogy! Hiszen az kanaáni termés! — hűledezett Bódi. Mikor aztán Tamás Ádám elkecsizott, az otthagytott szavaira rácsaptak a társak, mint a keselyűk a dögre.

— Cucilista! Lázítja a paraszto- kat! — harsogott Bódi.

— Biztosan beszél a nagy birtek ellen, csak előtünk nem merte bevallani! — duplázott Kovács.

— Igy keresi a parasztok kegyét, — emelte Csató a szót.

— Lázat a káptalan ellen! — tette rá a szemenszedett hazug-rágalmakra Kasszay a koronát.

— Ezt nem lehet tűrni. Egy reggelre csak arra ébredünk, hogy kaszás, villás parasztok fogják körül az uri házakat! — rómült erősen Bódi.

— És még azt mondja a szerencsétlen, hogy ur! — csóválta Kovács a fejét.

— Lovat ad a paraszt alá! Most is olyanok, hogy az Isten bir velük csak! — hazudott Csató, akinek attól a sok pofontól durvult el a tenyere, melyet naponta osztogatott apró-cseprő ügyekért.

Most már aztán megállapodtak abban, hogy Tamás Ádám megbízhatatlan, szociálista, aki a káptalan javait eltekozza, a cselőséget lázadó eszmékkel tömi s csak arra vár, hogy a feltűzött parasztok élére állva végig fosztogassa az uradalmakat, aztán három-négy holdanként kirossza közöttük. Mindent mondtak, mindenre gondoltak, csak éppen arra nem, hogy minden mérjük és irigységük a Tamás becsületességéből fakadt, aki ma is megmerte mondani hogy átlag tizenkettes termésre számít.

Tamás Ádám pedig zötyögős kocsián arról ábrándozott, hogy: no most jól megmondta a kollégáinak az igazat.

(Folytatása következik.)

Mit látott egy svéd újságíró Debrecenben, melyet a zöld síkság városának nevezett

A svéd újságíró terve XII. Károly svéd király debreceni tartózkodási helyének muzeális megőrzéséről.

Az elmúlt nyáron Debrecen jött Langlet Valdemar svéd újságíró. Tartózkodásáról és szerzett tapasztalatairól cikkeiben számolt be olvasóközönségének. A cikk képekkel illusztrálva a svéd Aftonbladet és a finn Huvudstadbladet című lapban jelentek meg.

Érdekesnek tartjuk a debreceni közönség elé tárni, hogyan gondolkozik felőlünk a svéd újságíró, mit látott itt, amikor szétnézett s mit vitt ebből haza. A cikket magyar fordításban két részletben közreadjuk.

A ZÖLD SÍKSÁG VÁROSA

Közel egy emberöltő telt el azóta, hogy utóljára nyargalásztam erre felé a pándurokat, a puszták esendőreivel, a magyar síkságon a Tiszán túl, ahol az észak-kelet felé széles szarvként vágódik bele a Kárpátok és az erdélyi határhegység hatalmas láncába. Vidám volt akkor az élet, Magyarország még nagy volt, és hatalmas, gazdag és büszke, tejjel-mézrel folyó. Csárdást táncoltunk a feketeszemű és feketehajú tiszapolgári parasztlányokkal a falusi kocsmákban, hogy csak úgy porzott és az egyik cigányzenész, a hegedűprimás, rókatáncot járt elragadtatásában, a másik pedig, a cimbalmos, olyan kegyetlenül verte szerszámját, hogy a hurjai pattogtak szét.

Estéknél kint tanyáztunk a táborház mellett a kis nádkunyhó előtt valamelyik csikóssal, gulyással vagy juhással, beleburkolódtunk a terjedelmes, kerekre vágott hosszuszőrű birkabundába, vagy a gazdagon himzett, földet seprő fehér nemezkepenyegbe, amelyet erre felé a pusztán viselnek és hallgattuk a rég múlt időkbeli emlékként mesélgetett kalandokat. A tűz lobogó lángocskái aranyos festékekkel színezték meg az árvalányhajú fehér, gyapjas csokrait. Lóháton vadásztunk a végtelen fűtengeren; a mezei pockok fűgén bujtak vissza lyukaikba, a nyulak pedig az életükért futottak versenyt a kutyákkal. Hatalmas csordákban fekete barna és róka-sárga csikók legelték a rövid fűvet és a zöld végtelenségben, ameddig a szem ellátott, még nagyobb serege legelészt a lírászaru hófehér marháknak. Olyan volt ez a táj, mint a befagyott tenger, amelynek szinte körzével rajzolt látóhatárát csak itt-ott törte meg egy-egy szélvédőtől ültetett kis akácliget, vagy a pusztai gémeskút égheszőkő sötét vonala. A fehér holdfényben a hold sápadt sugarainál is fehérebb gombát szedtünk tömegével, akkorák voltak, mint egy-egy kisebb káposzta fej. Éjjel a híres csárdában a Hortobágy mellett álló hatalmas sokszázados boltíves fogadóban aludtunk, a régi nehéz kőhid mellett, amelyen keresztül minden este pontosan 6 órakor — de olyan pontosan, hogy órákat is utánaigazítottunk — fehér libák sora vonult hazafelé, hogy otthon kipihenje magát a pusztán végzett napi munka fáradalmait. Leírhatatlanul komikus volt ez a felvonulás, amelyet a legnagyobb libapavezetett.

Bizony, rég múlt idők voltak

ezek. Vajjon megvan-e még a puszták? És magyar-e még? Vagy a hatalmak a trianoni békében talán ezt is lekanyarították és nagylelkűen odaadták a kis Entente valamelyik államának, mint ahogyan keleten Erdéllyel, a Kárpátok tájából északon és a Duna sikkjából délen tették? Nem, a puszták még megvan, a puszták még magyar, a puszták még mindig olyan, amilyen volt. Igaz, hogy a század eleje óta talán kissé összezsugorodott, mert a termelés ezt sem hagyta teljesen érintetlenül, de ez a kis fogyás meg se látszik a hatalmas területen, amely még ma is közel 100.000 lónak, marhának és birkának a legelője és ahol a parasztok még ma is csak úgy élnek, mint régen. Még áll a Hortobágy hídja, még áll a mi csárdánk, mint századok óta. A puszták manapság inkább természetes park, ha ugyan parknak lehet nevezni az efféle fátlán síkságot. Ilyennek akarják megőrizni az elkövetkező századokon is.

A mostani látogatásom azonban nem annyira ennek a páratlanul álló európai ritkaságnak szól, amelynek mását csak az Atlanti Óceán másik oldalán találhatjuk meg a prairieknél vagy a savannáknál, hanem inkább a »Puszták Fővárosának«. Debrecennek szól. A várost »Kálvinista Rómának« is hívják. Itt van ugyanis a kálvinizmusnak, a reformált vallásnak a középpontja és első püspöki széke, mint ahogyan Pannónhalma Magyarország nyugati részén a katolikusok rendhelye. Ha lutheránusokat és a város zsidó lakosságát nem számítjuk, akkor ez a két hely az ország vallási életének a két pólusa.

Vajjon véletlenül megtalálom-e az én ifjúkorom Debrecenjét, hosszú, széles, poros utcáival, régi magyar stílusban épült földszintes házaival és a nagy vigasztalan díszlétküliséggel épült reformált katedrális, amely különös keresztelkedése a barokknak és az empiriának? Ebben a templomnak használt monstruózus ósrégi épületben proklamálta 1849. április 14-én Kossuth Lajos a Habsburgok elleni forradalmat, itt nyilvánította ki Magyarország függetlenségét és mutatta be saját kormányát. Rövid életű kísérlet volt ez, amelyet Ausztriának a horvátok és még később a Magyarországon őszintén gyűlölt oroszok segítségével rövid négy hónap alatt sikerült vérbefojtania, de mégis ez a kísérlet vetette el a csiráját annak a gondolatnak, amely 1867-ben a magyar birodalmi résznek egyenrangúságot szerzett és amelynek másik eredménye Ferenc József magyar királynak a budapesti Koronázó Templomban való megkoronázása volt ugyanebben az évben.

Vajjon érintetlenül megvan-e a nagy homokos fenyves erdő a város térszomszédságában, a városi élet még mindig olyan falusiasan egyszerű-e, mint akkor, ragyogó csizmás gavallérok szép nemzeti viseletbe öltözött, egész hétre szóló simára fésült frizurájú Duna-partiakkal erre lejtnek-e vasnap reggelenként? Szinte ingyen ad-

ják-e még a barackot a piacon és a magyar bor még mindig olcsóbb-e, mint nálunk a II. osztályu sör? Járják-e még erre felé a csárdást?

Hát bizony, nem ismerem ki magam. Vagy én öregedtem meg nagyon, vagy a város ujult meg tulságosan. A főúccán hatalmas, előkelő szálló áll. Az ucca még mindig a régi szélességű, de már aszfaltos és szép virággyasok díszítik. Villamos jár a városban, meg elegáns autók. A homoktenger elünn körülvette és zöld gyepszőnyegeknél, szép virágcsoportoknak adott helyet, amelynek fődísz Kossuth Lajos monumentális emlékműve. A katedrális mellett hatalmas püspöki palota épült, mögötte pedig egy vadonatúj múzeum áll, amely nem tulságosan nagy ugyan, de rendkívül személynőgyönyörködötő. A múzeum régebbi és újabb keletű szoborműveinek kellemes keretet ad a fák zöld lombozata. A Déri Múzeum — úgy hívják az alapítója után — rendkívül gondossággal rendezett régiségtani, történelmi és hazai néprajzi gyűjteményekkel bővelkedik. Az omeleten a művészetek kaptak helyet. A múzeum szeretetreméltó őr, Söreghy János tanár, egy egész napi idejének feláldozásával mutatja meg a múzeum minden gyűjteményét és helyiségét, a nagy és minden tekintetben modern előadótermet, legutóljára pedig a múzeum legnagyobb kincsét, Munkácsynak »Krisztus Pildtus előtt« című mesterművét, amelynek, mint a Sixtusi Madonnának Drezdában és a Melosi Aphroditének a Louvréban, külön terme van.

A kép a mai kor emberét már nem ragadja meg olyan varázssal erővel, mint az antik kor és a renaissance idők hallhatatlan mesterművei. Az óriási vásznon nem lángolnak a színek, nem változtak semmit bódító gazdagságukban a fény és az árnyék, mint pl. Schiemiradzki képein. A kép kompozíciójának természetesen »csináltan« kell hatnia és még a részletek rendkívül ügyessége sem teszi megbocsáthatóvá azt a hibát, hogy a lenyűgözött szorongó tömeg elvonja a figyelmet a kép főalakjairól. De itt kell méltóságot meghajtunk a fejünket egy nagy művész kolosszális munkája előtt, aki a maga korának legelsője volt és akinek sok ragyogó műve helyet szerzett minden idők festőinek pantheonjában.

Debreceni első látogatásunk idejében a városnak még nem volt múzeuma, de most nemsokára kettő is lesz, helyesebben a Déri múzeumnak készítenek függelékkel különleges állal. Bármilyen furcsán hangzik is: a svéd emlékek részére. Ennek a története a következő:

Egy napon végigmegyek a Széchenyi utcán, amikor pillantásom véletlenül egy kis kőtáblán akad meg egy igénytelen kőemeletes ház falán. Arany betűkkel ezt mondja az irás magyarul: »Itt szállott meg XII. Károly svéd király 1714. november 15-én. Emelte a svéd nemzet iránt érzett hálából a debreceni Mensa Academica«.

Itt pihent meg tehát »A Magányos«, aki százmérföldes útján egyedül tért haza Svédország felé. Mondják nekem, hogy ez a kis kőemeletes ház a legrégebbi épület egész Debrecenben. Az 1700-as évek elején a ház egy Szabó Mihály vagy hasonló nevű vagyonos polgáré volt és a maga idejében a város legelőkelőbb kúriája volt. Bemegyünk, hogy megkeressük a ház mestert, aki meglepetésünkre egy igen szép lány alakjában jelenik meg.

— Nem, a svéd király nem ebben a házban lakott, — mondja érdeklődésünkre, — hanem itt. És egy alacsony, fehér, földszintes kőházra mutat, amely valamikor nagyon kedves lehetett és amelyet kis munkával ismét könnyen elragadhatóvá lehetne javítani. Éppen olyan, amilyennek az igazi magyar fausi kúriának lennie kell: boltíves szobák, elől az egész épület hosszában nyúló ambitus, durva négyszögletes oszlopokkal. Az oszlopközök egyikét-másikat befalazták, de minden nehézség nélkül vissza lehetne állítani eredeti állapotába. Bemegyünk az első szobába. Ott ma egy asztalos dolgozik. A berendezésből már nincs meg semmi, de a boltízes mennyezet előkelővé teszi a helyiséget.

— Hat szoba van itt, — mondja szép kis házmasterünk. — Valamennyiben lakott a király.

— Kié ez a ház? — kérдем.

— A református egyesületé.

— Hirtelen ötlettel megkérdezem, mennyi a ház bér. Azután egyenesen a múzeum igazgatójához megyek.

— Ha meg akarják tisztelni XII. Károly királyt, javítsák ki a házat, rendezzék be annak a kornak a stílusában, szerezzenek meg egy esomé eredeti arcképet és okiratot, vagy ahol ez nem lehet, másolatot és alakítsák a házat az Önök szép múzeumának a függelékévé.

— Nagyszerű ötlet, bőven van polgári butor, sőt még egy 18. századból való cserépkályhám is, a múzeum pincéjében, de nem volt eddig helyem, ahol felállíttassam. — Az ethnografiai osztályunkban egy teljesen berendezett parasztothton, meg egész sereg polgári házi eszköz van. Igazán jó gondolat volna, ha hasonlóan egy polgári otthon is berendeznénk, úgy, amilyen ez 200 év előtt volt. Teljes erőmből segítek Önnek.

Eddig jól ment. Megyünk a református püspökhöz. Baltazárnak hívják, országzserte ismert ember. Okos ember, rögtön érdeklődik, amikor beszélnek neki az altramstádti XII. Károly szobáról és elmondom, hogy a sziléziai protestánsok hogyan kapták meg a vallásszabadságukat a svéd király segítségével.

— Felmondhat a bérlőknek és a házat vagy legalább néhány szobáját ingyen a múzeum rendelkezésére bocsáthatja?

— Azt hiszem, igen. Majd beszélünk a gazdasági főnökünkkel, Juhász-Nagy Sándor ökegyelmességével. Remélem, nem mond nemet.

A sors úgy akarta, hogy a város polgármestere, Vásáry ur, éppen uton volt és éppen Stockholmban tartózkodott, hogy Östberg Ragnar művét, a városházat, tanulmányozza. Debrecen is új városházat akar ugyanis építeni és azért előbb híres épületeket tanulmányoznak. Juhász Ökegyelmességé azért hát megbízást kapott, hogy beszéljen vele, majd amikor hazajön. Ugy állt tehát a dolog. Hozzátehetem még azt is, hogy később Budapesten is élénk érdeklődést mutattak az illetékes körök az eszme iránt.

Sajátos véletlen, hogy éppen akkor az illetékes minisztérium vezetője szintén Stockholmban tartózkodott — Reméljük, hogy ő is hathatósan támogatja majd a gondolatot.

Vajjon lehetséges-e valami segit séget hazulról is remélnünk? Hiszen külön tőrkepet készítettek XII. Károly utjáról és nem is oly régen egy lelkes magánember végig lovagolt ugyanazon az úton, a melyet valaha a király tett meg. Sok pénz nem kell hozzá, csak min denek előtt egy esemő kiállítani való tárgy, amit itt Magyarorszá gon nem lehet megszerezni. Meg azután nem is kívánhatjuk, hogy az országnak a fia maguk hord janak össze mindent, amiből a svéd király emléket akarják meg építeni. Bizonyosnak tartom, hogy a svédeknek is érdekük, hogy itt külön kis muzeuma legyen a világ híri svéd harcoknak és királynak. (A cikk közlését folytatjuk.)

Amerikai élet, amerikai magyarok, amerikai iskolák

Nagy az érdeklődés a közönség kö rében Uray Sándor ref. lelkész amerikai előadássorozata iránt. — Holnap, vasárnap tartja első elő adását, a Városháza dísztermében.

Ugy látszik, Amerika mindenkit egyformán érdekel. Szinte páratlan az a várakozás, amivel a debreceni közönség Uray Sándor előadásai elé tekint.

Előadásainak a témáit egyesén választotta meg, mert ez a három tárgykör az, ami bennünket leg jobban érdekel: amerikai élet, amerikai magyarok, amerikai iskolák az előadások címei, melyek ből összehordja az Újvilág szédü lates arányait éppen úgy, mint külső megnyilvánulásainak ru góit.

Amikor dr. Ravasz László Buda pesten beszámolt amerikai utjáról, a régi képviselőház nagyter me zsufolásig megtelt érdeklődő közönséggel. A jelek azt mutatják, hogy itt, Debrecenben Uray Sándor előadásait hasonló érdeklődés fogja kísérni.

Az előadások 18-án, vasárnap, 21-én, szerdán és 24-én, szombaton tartatnak a Városháza dísztermé ben, pontosan 6 órai kezdettel.

Az előadássorozatot rendező KIE kinyomatta előzetesen mind három előadás vázlatát, amely egyttal belépésre is jogosít. Ára a három előadásra 1.20 pengő, — melynek tiszta jövedelmét az egye sület nemese céljaira fordítják.

E nyomtatott vázlatokat a Piac utca 7. szám alatti KIE titkári hi vatalon kívül a közönség kényel mére a következő három üzletben is elhelyezték: Kardoss László cég, Kossuth utca 7. szám; ifjú Gyürky Sándor papírkereskedés, Kossuth utca; Lám Sándor üvegkereskedés Piac utca 5. szám; Kulcsár Imre és Fiai cég, Kálvin tér 4. szám.

Ma este

a Barrisson duo utolsó fel lépte a

Tabarinban.

Ennek keretében mutat juk be új műsorunkat, a melynek főattrakciója a Petterson duo. Belépő-dí j nincsen. — Szolid és pontos kiszolgálás.

5 ezer orvos vizsgálta meg mégis meghalt

Az Egyesült-Államokban meg halt most egy beteg, aki arról volt nevezetes, hogy őt vizsgálta meg a legtöbb orvos a világ minden be feje közül. — 1929 szeptemberében betegedett meg a Virginia Coc cings. Bevonult az egyik newyorki kórházba és attól kezdve 5000 or vos vizsgálta meg. A szerencsétlen fiatal leány egyfolytában 53 na

pon át szakadatlanul csuklott. Né hány héttel ezelőtt az amerikai or vosszövetség kongresszusa, mely nek résztvevői — majdnem 5000 orvos volt — valamennyien meg nézték a beteget, de nem tudták megállapítani, hogy mi okozza a szörnyű csuklásrohamot. A napok ban erős csuklási roham lepte meg a beteget és ebbe bele is pusztult.

Kiderült az elítélt gyilkosrol, hogy ártatlan

Öt évet ült a fegyházban, mire kiderült, hogy nem ő gyilkolt. —

Tizenegy évvel ezelőtt, 1920-ban Nemesvita községben agyonlőtték Orbán Józsefné nemesvítai asszonyt. A9 gyilkossággal Tóth János nemes vítai gazdát gyanúsították, akit a tör vényszék özvegy Vella Gyuláné val lomása alapján, tizenötévi fegyházra ítélte.

Tóth már öt éve raboskodott a Sop ron-kőhidai fogházban, amikor sikerült perének újrafelvételét kieszközöl ni. Az újabb tárgyaláson a zalaeger

szegi törvényszék felmentette Tóth Jánost.

Megállapították, hogy annak idején özvegy Vella Gyuláné, most már Ge rics Imréné hamisan vallott.

Kiderült, hogy a gyilkosságot Ge rics Imre követte el, feleségének, ak kor még Vella Gyulánénak felbúj tására.

A házaspárt letartóztatták és még ebben a hónapban tárgyalja ügyüket a zalaegerszegi törvényszék.

Az Ady Társaság vitadélutánja

Általános érdeklődéssel várja Deb recen irodalmi közönsége azt a külö nösen aktuális tárgyú vitadéladást, — amelyet vasárnap délután félhatórai kezdettel rendez az Ady-társaság, a Déri-múzeum nagytermében.

A bevezető előadást az Ady-társaság irodalmi osztályának tagja, Béber László, az ismertevű színi kritikus tartja, aki nem kevésbé érdekes tárgyról fog szólni, mint a magyar dráma válságáról. Ez a válság tulajdonké pen nemcsak a magyar irodalom be tegsége, kiterjed az egész Európa szinpadai irodalmára s nem is csupán az anyagi dekonjunktura idézte fel, amelyet színházzal szemben világszer te támaszt a néma, majd hangosfilm öldöklő versenye. E válságnak belső lelki okai vannak, rokonok az egész kor világnézeti változásaival. Ezekből a világnézeti változásokból kiindulva óhajt Béber László rátérni a magyar drámairodalom bajaira, egyenesen föl téve a kérdést: Van-e magyar dráma irodalom? Azaz amit ma szinpadai írónk termelnek és színházaink ját szanak dráma- és magyar dráma e a szó igazi értelmében.

Az érdekes probléma bizonyára eleven, izgalmas vitát fog kelteni, hi szen, mint az Ady-társaság első vita délutánján, — most is számosan óhaj tanak felszólalni Debrecen irodalmi és művészeti életének kitünőségei kö zül. A vitát a társaság elnöke Ady Lajos vezeti s az ő higgadt és energi kus elnöklése garantálja, hogy a vita, ha izgalmasan fog is hullámozni, nem esaphat ki medréből és hozzájárul majd a kérdés tisztázásához.

Az előadás az Ady-társaság tagjai számára ingyenes, nemtagok negyven fillér, diákok húsz fillér belépődíjat fizetnek.

Lenve'ések

szerződés-kötését megkezd tem. jelentkezések Révi terménykereskedőnél Debrecen, Nyugati u. 2. Tele fon 12—61.

Gyászrovat

Blayer Lajos földbirtokos meghalt

Puritan életű, földi pályafutása alatt mindig csak a munkának élő derék férfiú dőlt ki az élők sorá ból, Blayer Lajos földbirtokos 86 éves korában elhunyt. A gazdálko dás nagy mestere volt, ki maga még a közelmúltban is, Nagyper nyésen nem kevesebb, mint tizen kétezer holdon gazdálkodott. Ha nyatló ereje miatt, éltének vége felé bérleteit és birtokait gyerme keinek adta át, csupán a Nagy kerekiben levő négyszáz holdas gazdaságát tartotta meg, melyet utolsó napjáig személyesen ve zett és irányított. Nem tudott egy napig sem pihenni, egész életében a munka embere volt, kit jóté konyságáról is ismertek. Példás, szép családi életet élt, gyermekei rajongó szeretettel vették körül, viszonzóván a jó családapa szerető gondoskodását és apai szeretetét. Felesége öt évvel ezelőtt halt meg és a munkabíró embert ez a csa pás teljesen megtörte. Azóta min den gondolata elhunyt felesége emlékével foglalkozott. Nem tu dott az emberekkel egy negyed órát sem beszélni anélkül, hogy fe leségéről meg ne emlékezett volna. A forradalomkor Nagyváradot, hol fiatal éveit élte, elhagyta és Debrecenben telepedett meg. Nagy váradon a Zsidó fiúárvaház egyik főalapítója volt és felesége több rokonával összefogva, annakide jén népkonyhát is tartott fenn. De se szeri se száma azoknak az esetek nek, mikor jó szívet kimutatta és jótékonyságot gyakorolt teljesen névtelenül.

Halálának híre széles körben keltett mély részvétet. Kiterjedt szép család és nagy rokonság gyászolja. Hogy mennyire a földmive lésnek a gazdálkodásnak élt, mu tatja az is, hogy hót gyermekét egytől-egyig a gazdálkodói pályá ra nevelte, mind a hét jelenleg is gazdálkodik. Az elhunyt temetése vasárnap délután fél két óraker lesz a debreceni izraelita temető ben és az ottani családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Minden külön értesítés helyett.

Drága jó Édesapánk, csalá dunk szemefénye és büszke sége:

Blayer Lajos földbirtokos

január hó 16-án délben fél tizenkét óraker 86 éves korá ban mindnyájunk mélyeséges fájdalomra pihenni tért.

Örök nyugóra helyezték 18-án, vasárnap délután fél 2 óraker a debreceni izr. temetőben levő családi sírboltba, szeretett jó Anyánk mellé.

Szelleme elszállt, de párat lan egyéniségének, odaadó ra gaszkodásának, puritan mun kás lényének emléke örökké köztünk él!

Legyen pihenése oly nyu godt és békés, amilyen áldá sos volt élete e földön!

Gyászoló gyermekei:

Irén férjével
Geiringer Károlyval,

Béla nejjével Diósi Erzsébettel,
Berta férjével Blayer Jenővel,

József nejjével
dr Kolliner Gabriellával,

Ferenc nejjével
Polgár Lillivel,

Endre,

Margit
özv. Guttman Andorné.

Unokái:

Geiringer Aranka,
özv. Lichtmann Jenőné,

Geiringer Jozsefné
Sándor Imréné,

Geiringer Mária,
Schwarz Györgyné,

Geiringer János,
Geiringer Éva,

Geiringer Panni,
Geiringer Mátyás,

Geiringer György,
Blayer László és György,

Blayer Piroska
Faragó Györgyné,

Blayer Boriska
Hecht Oszkárné,

Blayer Kató és Anna.

Dédunokái:

Lichtmann László és Lily,
Schwarz Györgyné és Ági,
Faragó Judit és Klári,
Hecht János.

Testvérei, sógoronói és az összes rokonság.

„Elit“ étkező

Piac utca 9. Kertmozi-udvarban. Bika mellett.

Bentékezés és kihordásra:

4 fogásos elsőrendű ebéd 110 fillér
Meleg v. hideg vacsora 70 fillér
„Elit“ tejszínhabos kávé 24 fillér
Tej v. fekete kávé 16 fillér
Előfizetésben 10 százalék enged mény. — Kitérő házi koszt. — Tisztaság. — Uri közönség. — Közönségünk mondja: „Az Elit“ ben étkezni valóban élvezet!”

Dusgazdag ember, ki sikkasztást és okirathamisítást követelt el

1929 szeptember 28-án a kisújszállási rendőrség letartóztatta Balogh Lajos 36 éves földbirtokost, akinek a város határában 200 hold földje van. Balogh azonban emellett vállalta a Kisújszállási Városi Takarékpénztár pénztárnoki állását is.

A letartóztatás óriási feltűnést keltett a környéken, mert a földbirtokost mindenki dusgazdag embernek tartotta, akinek előkelő rokonsága van és akiről fel sem volt tételezhető, hogy közönséges bűncselekményt kövessen el.

Az igazi meglepetés azonban csak akkor következett, amikor kiderült, hogy Balogh 1924 óta a bűncselekmények egész sorozatát követte el és ezek miatt a szolnoki ügyészség sikkasztás, közokirathamisítás és csalás címen emelt vádat ellene.

Balogh Lajos ugyanis a Városi Takarékpénztár pénztárából 40.000 pengőt vett ki és azt saját céljára fordította, meghamisította a pénztárkönyvet, számos váltót hamisított, a Leszámitoló és Pénzváltó Banktól nagyobb kölcsönt vett fel felhatalmazás nélkül, Szücs Endre, Posztós Ferenc, Máté Imre, Máté János, Szilágyi Mihályné és mások részére betétkönyveket állított ki és a betéteket nem helyezte el a takarékbán, hanem a saját ré-

szére tartotta meg. Ezek révén több mint 100.000 pengővel károsította meg a takarékpénztárt és a betéteseket.

Ezenfelül anyósának, Puskás Jánosnénak töbezer pengőjét, amit a bankban akart elhelyezni, el-sikkasztotta. Felesége nevére pedig 30.000 pengő értékben 20 darab hamis váltót állított ki. Balogh János a nyomozás és a kihallgatások során a terhére rótt bűncselekményeket beismerte és beismerő vallomását fenntartotta a főtárgyaláson is, amely csütörtökön volt a szolnoki törvényszék Badnár-tanácsa előtt.

A vádlott földbirtokos csak azt nem akarta elismerni, hogy a felesége nevére kiállított váltók hamisak voltak. Azt állította, hogy felesége meghatalmazására írta alá a váltónak. Balogné valótlanul mondta férje állítását és csak azt

ismerte el, hogy a 20 váltó közül négy jelentéktelen összegről tudomása volt. Terhelően vallott a földbirtokos ellen az anyósa is.

Rengeteg tanút hallgattak ki a tárgyaláson, úgy hogy az ítéletki-hirdetésre csak este 7 órakor került sor.

A bíróság bűnösnek mondta ki Baloghot valamennyi terhére rótt bűncselekményben és az enyhítő körülmények figyelembevételével 2 és fél évi fegyházra ítélte.

Enyhítő körülménynek vették a földbirtokos büntetlen előéletét, továbbá, hogy az okozott kár a vádlott hatalmas vagyonából teljesen megtérül, valamint azt, hogy Balognak valószerűen valami lelki rendellenessége van, mert másképpen nem képzelhető, hogy egy ember, aki dusgazdag, anélkül, hogy szüksége lenne rá, a mások pénzét éveken át el-sikkasztja.

Az ítéletben a vádlott is, az ügyész is megnyugodott és így az ügyesség vált.

Elek Ica betegágyánál tartották meg a színházi törvényszéket

Mint ismeretes a szegedi rendkívüli színházi törvényszék különféle színházi botrányok miatt azonnali állás-vesztésre ítélte a szegedi színház primadonnáját, Elek Icát. Ezt az ítéletet a színészegyesület nem hagyta jóvá és mindössze kisebb pénzbüntetésre ítélte a primadonnát. Azóta ennek az ügynek a hullámai lecsillapultak Szegeden, most újabb színházi törvényszéki tárgyalás került a nyilvánosság elé. A vádlott ismét Elek Ica. A színházi törvényszék, — mivel Elek Ica napok óta beteg fekszik a lakásán, — betegágyánál tartotta meg a tárgyalást. A szokatlan tárgyalásra az adott okot, hogy színház vezetősége 23 új vádat emelt Elek Ica ellen. Ezek a vádak összefüggésben vannak azokkal az afférokkal, melyek legutóbb lejárt-

szódtak a színházban, a primadonna körül, különösen öltözői afférokról van szó, de a színházi igazgatósága más szabálytalanságok miatt is vádat emelt a primadonna ellen, akinek betegsége miatt néhány nappal ezelőtt a színház nem tudott előadást tartani. A színházi törvényszék szokatlan tárgyalására az Országos Színészegyesület kiküldötte Balla Kálmán Szegedre érkezett. A vádlott primadonnát dr. Elsner Manó védte a színházi törvényszék előtt. A tárgyaláson a primadonna betegágyában tette meg az észrevételeit a huszonhárom vádpontra nézve, majd vizsgádat emelt Kiss Manyi, a színház szubrettje ellen. A tárgyalást zárt ajtók mögött folytatták le.

Az élelmiszer olcsó, a megélhetés mégis nehéz

Amit az élelmiszereken megtakarítunk, másutt bőven elfizetjük. — Szén, fa, gyufa, mosószappan egy családnak 152 pengőbe került békében, — ma 297 pengőbe.

Igen érdekes és tanulságos előadást tartott a Cobden Szövetségben ifj. Leopold Lajos a megélhetés költségeinek eltolódásáról a békevilági állapotokhoz képest. Kimutatta a többek között az alábbiakat:

Háromszázötvenezer állami alkalmazott és nyugdíjas mindössze 430 millió pengős fizetést kap. Ha közülük csak a nemnyugdíjasokra számolunk két-két eltartottat, ez együtt 850.000 fogyasztó volna. A vármegyei- városi, és községi alkalmazottakkal együtt bőven egymillió. A háromtagu tisztviselő család minimálisan kiadott az élelmiszerre békében 925, 928-ban 1224, 1930-ban 752 pengőt, tehát ma

már 173 pengővel kevesebbet, mint két év előtt. Az árnyatlás a békekezé képest 39 millió, 1928-hoz képest 105 millió. A legszomorúbb a dologban, hogy ebből a tisztviselő családoknak semmi hasznuk sincs, mert az élelmiszerek békébéli árkülönbözetét kiegyenlítik a merev, sőt emelkedő nem-mezőgazdasági kiadások. Egy tisztviselő családra eső szén, fa, gyufa és mosószappan 1913-ban 152 pengőbe került, ma 297 pengőbe, tehát ennél a négy tételnél már a drágulás 145 P. holott az egész élelmi megtakarítás békéhez képest 173 pengő. Ugyanigy nem könnyített az élelmiszerek ár-csökkenése a gyermekneveltetés költ-

ségein sem. A diplomáig 24 esztendő nevelési és eltartási költsége 1913-ban 12.864, 1928-ban 20.844 pengőbe került.

ROMANIA LEGNAGYOBB VÁROSAI

A népszámlálás hozzávetőleges adatai elkészültek. Eszerint Romániának nyolc olyan városa van, melyeknek lakossága a százezres lélekszámot meghaladja. Bukarestnek majdnem 800.000 lakója, Jászsynak 185.000, Kiszewnek 180.000, Galaenak 150.000, Csernovitznak 120.000, Temesvárnak 115.000, Brai-lának 104.000, Preisteinek 110.000 lakója van. Kolozsvár, Nagyvárad és Arad alig maradnak el a százezres szám alatt, 95, 90, illetve 85.000 lakossal.

KI A VILÁG LEGGAZDAGABB EMBERE?

A Daily Mail tudósítása szerint Hyderabad Nizamia a világ leggazdagabb embere. Gazdagabb Fordnál, Rockefellernél és Morgannál. Egy angol szakértő több segéddel három évig dolgozott, míg sikerült hozzávetőlegesen felbecsülni Nizam ékszereit. Az ékszerek teljes értéke 400 millió font. Midőn a szakértő közölte a fejedelemmel az eredményt ez kissé eltűnődve jegyezte meg, hogy a gyermekeinek takarékoskodniuk kell majd, mert különben hamar végőre fognak járni a vagyonaik.

Gebauer

temelkezési vállalat,
Kossuth uca 2. szám.
Telefon: Nappal 103. éjjel 60.

Fütsön gázgyári kokszzsal.

Olcsóbb, tisztább, takarékosabb bármely más tüzelőanyagnál. Kapható a gázgyárban 100 kg-ként 6.80 pengőért (forgalmiadóval együtt). Házhoz szállítás ezenkívül 30 fillér. Gáz- és villamos fogyasztók 3-6 hónapi részletfizetésre is kaphatják.

Központi iroda telefon-száma: 74 vagy 8-50.

Szombaton és vasárnap „Fox follies”, a világhírű Fox filmgyár hangos attrakciója, tíz felvonásban. Főszereplők: Sue Carol, David Rollins és Lola Lane. — Jön a: Hold asszonya. Előadások szombaton: 6 és 8 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Délután 3 órakor diákjegyek érvényesek!

Bristol szálloda BUDAPEST

legszébb pontján a Donnaparton.

Új vezetés mellett ajánlja:

Előkelő patinás szállodájának gyönyörű szobáit, a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári árakon:

Egy ágyas uccal P 10-16-ig
Egy ágyas udvari P 6-10-ig

Két ágyas uccal, duna-parti P 24-40-ig
Két ágyas uccal P 20-24-ig

Két ágyas udvari P 15-18-ig

A jobb szobák árai fürdőszobával értendőek — Minden szobában hideg és meleg víz, telefon, rádió.

Éttermi árak:

Complett reggeli: kávé vagy tea, vagy kakao egy tojással, vajjal és jam-al P 1.20

Kitűnő ebéd vagy vacsora menü P 2.40

Kitűnő ebéd, vagy vacsora menü előétellel P 4.-

Ezen lapra

nyitkozásai a szobákról külön engedélyvel — Szobarendelés lehetőleg 2-3 nappal előbb eszközöndő — Bristol szálloda szobáiban és terraszáról a leggyönyörűbb kilátás nyílik a Dunára és a budai hegyekre.

Ma és minden szombaton este

fél 10 óráig adhatja fel apróhirdetését a »Debreczen« vasárnapi számába. — Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg-u. 1. — Ma minden vasárnapi apróhirdető

érdekes könyvajándékot kap.

A Tiszántúli Szépművészeti Céh és az irodalom

A közelmúltban egy igen érdekes, igen igaz cikket olvashattunk arról, mit akar a Tiszántúli Szépművészeti Céh a festéset, szobrászat, iparművészet terén alkotni, elérni.

Ehhez a cikkhez hadd csatlakozzék az én pár szavam arra nézve, mit akar a Céh az irodalom mezején.

Feljogosít e pár mondat leírására leg alább is az, hogy a Céh elképzelése és léteének előkészítése közül én is egyike voltam a legelsőeknek...

Irodalom! Milyen rövid ezt így kimondani, s mégis mennyi nagyot, szépet, sokszor fensőségest és az emberi örömöknek, a nemesen gondolkodó észnek mennyi virágát és értékét takarja ez a szó! A költészet olyan régi, mint maga az ember, sőt nem egyedül emberi kincs! A galamb, a csalogány az erdőn, a pacsirta a bárányfelhők alatt nem tárja-e ki szívének örömét, vágyódását még a mi fülünknek is kedves énekében? ... S mégis az irodalom sem mentes a salaktól! Az ember nemcsak élni, de visszaélni is tud mindennel. De még ha a legtisztább, legértékesebb irodalmi termékeknek vesszük is tisztán figyelembe, akkor is bizony mindenki előtt érthető és igaz az, hogy elsősorban a magyar irodalom a miénk, az fekszik legközelebb szívünkhöz, azt kell elsősorban ismernünk, szeretnünk. Sokszor érzek egy különös érzést, mikor ismerősök, atyafiak, jóbarátok dobálóznak előtt a francia és főképp az orosz irodalom kiváló neveivel, de magyar írók és azoknak munkái elvétve jönnek a nyelvükre! Már most menjünk egy lépéssel előre: Mi, Tiszántúliak kell, hogy ismerjük a szegedi, a dunántúli írókat is, kell, hogy alkotásaikban örömmel megtaláljuk, hogy őket is méltassuk értéküknek megfelelően. De nem első kötelességünk-e ezt a tájat, a házunkat, a saját portánkat s annak közvetlen vidékét ismerni, szeretni, pártolni és felkarolni minden

alkalommal!

De talán szükségtelen is itt a kötelességre hivatkozni; én azt hiszem, hogy mindenkiben meg is van a hajlam, a készség erre. Csak egy igen parlagias hasonlattal éljek: Akárhányszor bivatolások vagyunk idegen házhöz elé, vacsorára, vagy utazásaink közben idegen konyhára vagyunk utalva. Sokszor bizony fényesebben, gazdagabban is ezek a kiszolgálások, mint a mi otthoni családi kosztjaink. Mégis nem a legjobban esik-e a mi otthoni kosztunk. Nem tapasztaljuk-e, hogy az otthoni kenyérnek, kalácsnak, levesnek, tésztának van egy sajátosos zamata, amit másutt hiába keresünk!? S nem térünk-e örömmel haza, főképp hosszú távollét után, a mi feleségünk túrós-csuszájához, vagy almás béleséhez?!

Bizony így van ez a szellemi táplálékkal, az irodalommal is! A mi szűkebb világunk földje, a mi ismerős falvaink hársorai, tanyáink düllő útjai, szokásai és virágai kell, hogy kivirágozzanak a mi tollaink nyomán és ha egy novellában, egy regényben az író száján vagy soraiiban megelevenedik az otthon... bizonyos figyelmet rá az egész Tiszántúli!

S mégis a mostani irodalmi társulatok, nem mondom, nem hiába, nem ok nélkül mellőzték eddig az itthoni írókat. Miért? kell minden esetben idegen világból, idegen légkörből hozni felolvasó és szórakoztató írókat! A felelet legyen őszinte. Azért, mert a debreceni közönség — mondjuk a meglévő társulatok vezetői — nem érdeklődik az itthoni, kicsit szűkebb, névtelenebb írók iránt, hogy úgy mondjam, nem kíváncsi rá! Hát ez a felelet lehet őszinte, de nem fedi a valóságot. A dolgot lényegre, titka... a divat! Divatos frizura, szoknya, lakkeszima, bunda kell elsősorban, — még ha nem is olyan meleg, meg ha az anyaga nem is olyan értékes!

Igy kell a közönségnek az idegen író is, még ha messziről jön is, még ha kevésbé értékes anyaggal jön is. A taps azért kijárt neki — ha másért nem, udvariasságból.

A Tiszántúli Szépművészeti Céh így lesz divatcsináló egyesület! Be kell mutatni az itthoni írókat s az értékeseket s divatba kell hozni őket!

Biztosan tudom, hogy Debrecenben a már különben elfogadott, megbecsült és értékelt néhány írón kívül még mindig lesz egy egész gárda, amely meglepi Debrecen közönségét témáinak gazdagságával, szívüknek melegeivel és előadó vagy elbeszélő készségük nagyszerűségével! S a debreceni közönség nemcsak el fogja fogadni őket, de érezni fogja, hogy egyiknek-másiknak utat kell csinálni... messzevivő és országosan kövezett és ápolat utat!

De kénytelen vagyok újból ismételni egy elhunyt nagy egyházférfi és szónok kiváló mondatát is:

"Mindent és mindenkit csak ismerve lehet szeretni!" Megróhatjuk-e Debrecen és vidéke közönségét, ha nem becsüli és nem szereti íróit, kiket nem is ismer! Ezek után — úgy gondolom, nem is

kell sem érvekkel gazdagítani, sem okoskodásokkal legyengíteni az eddig elmondottakat!

Ha nincs egy vidéken melegvíz, olajforrás, — ott hiába finomak, hiába cikkeznek! De ha van, és jelek és tünetek arra mutatnak, hogy van, akkor bűn és könnyelműség veszni hagyni a közkinccseket!

Én nem hiszem, hogy Debrecen még olyan kicsi, még olyan bágyadt és álmos, hogy ne szomjazna és megbecsülni ne tudná a ma íróit s a saját kertjének kivirágozni akaró palántáit!

Mert... s ezt már mindenkinek mondom, nagyok és kicsinek, társulatoknak és egyéneknek, gazdagoknak és szegényeknek... városi uraknak és vezetőknél és államiaknak és vezetőknél: Nem az a dicsőség ám, ha valaki százéves centennáriunkor rak szorut egy szenvedéseken átvergődött költő márványlábaihoz, hanem az, ha egy tiszta és nemesen érző szívnek irodalmi kivirágzásához az első jó szót, az első harmatot, az első segítséget és elismerést megadja.

Buchwald Andor.

Széles mederben folyik a Trnka ügy főtárgyalása

Részletesen beszámoltunk — a Trnka-ügy főtárgyalásáról tegnap számbunkban. A közel háromszáz rendbeli büncselekménnyel vádolt Trnka Teofil és Prunyi Miklós kihallgatása jóformán az egész napot igénybevette, ugyancsak tegnap hallgatta ki a bíróság az elmeszakértőket is, úgy hogy a bizonyítási eljárás felvételére tulajdonképpen csak pénteken délelőtt került sor.

A főtárgyalást dr. Jankovich Jenő törvényszéki tanácselnök vezeti, mint egyesbíró, mert az ügy egyesbírói hatáskörbe tartozik. A vádat dr. Eöry Kálmán kir. ügyész képviseli, míg a vádlottak védelmét dr. Ménes Lajos ügyvéd lát-

ja el.

A nagy bünper, bonyolult tényállásának kibogozásával telt el a tegnapi nap is. A délelőtti folyamán a malom könyveit a vádirat pontjaival vetették össze, — majd a sértettek kihallgatását kezdték meg. Ezek úgy vallottak, hogy az a malomban búzát helyeztek el tárolásra, — de azt nem kapták vissza.

A főtárgyalást a törvényszék ma is folytatja. — Itélet ma nem lesz, a perbeszédre is csak a jövő hét elején kerül sor.

A SINGER VARRÓGÉPTEK MEGIS A LEGJOBBAK!

'Legény a gáton'

(Felolvasták a Studióban.)

Írta:

TÓTH KÁLMÁN.

III.

Negyedszázad múlt el, Vencsellő virágzik, pompázik a jólétben. Nincs adósága, nincsen koldusa és eltűnt az utolsó szalmafedele házika is. A derült munka áldása, a béke és szeretet minden lakóján. És ez mind egy embernek a műve és az Istené, akiben ez az ember örökké hitt és megbízott. És aki ruházza a mező lilomait és eteti az ég madarait: »Az» adott szívet és értelmet a parasztnak, hogy 25 éves jegyzőjét soha nem álmodott örömmel ünnepelje.

A régi nemzedék nagyrészen kűnn volt már a temetőben. Helyét a fiatalok foglalta el. Új képe van az előjáróságnak is. Bírótól a kisbíróig mindenki más külsőjében és nevében, csak belül a szívben és fent az agyban ugyanazok, mint a régiek. A nyíltszívű, nyájas, déceg, tisztességtudó és becsületes parasztnak. Mind a jegyző neve, aki láthatatlan kézzel kicsavarta kezükből a pálinkás üveget, a bicskát és furkós hotot. Valamennyit tegezi, mintha családfele volna, jaj annak, akit lemagáz.

Futkos Péter volt akkor a bíró. Ótöle indult ki a jubileum eszméje és a falu talpraállt.

Vencsellő díszbe öltözött e napon. Ünneplő ruhába a lakosság, ragyogó tisztaságba minden ház. És a falu apraja-nagyja, intelligenciája, élén az

előjárósággal megjelent a mítsom sejtő jegyző elől, hogy azt egy remekművő aranytollal üdvözölje. A toll szárnyában finoman vésett apró betűkkel keresetlen szavak:

»Szeretett jegyzőjének, soha el nem muló hálája jeléül — Vencsellő község lakossága, 1887—1912.«

És ebben a nagy-nagy küldetésben négy felekezet papjának szeretete ölelkezett a néppel és négy elemi iskola összetanult anygaldalárdája énekelte az »Isten áldd meg a magyart«.

És a kreolarcu komoly férfi szeretetteljes barna szeméből ma másodízben szöktek ki a könnyek. Most már a meghatottság édes könnyei.

IV.

Nemsokára ezután a jegyző házára komor gyász borult. Legjobb barátja, hűséges munkatársa: 18 éves Irén leánya ravatalon feküdt.

A bánat megülte a falut is.

Halkan jártak-keltek az emberek a községében, üresek voltak a korcsmák, vidám nótá, víg muzsika elhallt a gvász e napjain.

Esős, sáros novemberi nap volt. Folyton borult az ég, a hajnal majdnem összelelkezett az alkonyal. Bokkái erő víz és sár mindenütt. Járhatatlan az udvar, gázolhatatlan az udvar, ucca és a temető kilométer távolban.

Hogy lesz itt a temetés?

— Péter! — szólította meg szelíden a mélyen sujtott férfi a község bíróját.

— Tessék parancsolni! — válaszolt az készségesen.

— Tedd meg azt nekem, fiam, hordass az udvarra néhány szekér homokot, hogy holnap a temetésen legalább itt legyen egy talpalattnyi száraz,

tiszta hely.

— Meglesz, tekintetes uram! És már vette is a botját.

— Megállj csak egy kicsit, Péter! Nesze, itt van 10 forint, add oda ezt az embereknek s mondd meg egykettőnek, hogy tartsák otthon holnap a lovaikat.

— Mivégből jegyző úr?

Hogy kéznél legyenek, ha netán elakadna a sárban a halottas kocsi. Ismered az utat a temetőig, tudod milyen a föld, egy kavics sines benne, félek, hogy a sárba ragad a nehéz bártár, amit Nyíregyházáról hoztattam.

— Minden meglesz, tekintetes uram! És ezzel elment. Éppen Ave Máriára harangoztak. Este 7 óra, novemberben, falun!...

Hogyan és mikor ért haza a vak éjszakában a feneketlen sár- és víztergerben, aludt-e valamit, vagy ébren álmodott, azt csak az Isten tudta. De az már aztán holt bizonyos volt, hogy ezen az éjszakán nem volt egyetlen ép-kéz láb ember, egyetlen szekér, egyetlen igavonó állat sem a faluban, amelyik otthon maradt volna...

Hát bizony a betegápolás, virrasztás meg a bánat elcsigázza a legerősebb embert is. Alig állt már a lábán az összezüszott jegyző, mikor másnap reggel beköszöntött hozzá a bíró:

— Mindent elvégeztem. Rendbehoztuk az udvart, nincs rajta egy maroknyi sár sem, de a 10 forintot köszönettel visszaküldték az emberek. Mind azt mondta, jó szívvel tetted.

Magas, nyitott folyosó húzódott a szobák előtt, melyre kilépve nemcsak az udvart, hanem az egész uccát végig a temető kapujáig látni lehetett.

A bíró szelíden hívta ki a jegyzőt:

— Tessék megnézni, tekintetes uram!

Spadtan, fáradtan támolygott ki a szobából a tornácra, hogy le ne roskadjon: átkarolta a bírót.

És mikor megállt a mellvédnél és tekintete végigrepült az udvaron, onnan ki az uccára: a falu jegyzője hangos zokogással borult az erős, daliás parasztkeblére s alig tudta ezt a néhány szót kiejteni:

— Én népem és édes, jóságos népem!

Az udvar, a 10 méter széles ucca végig a temető kapujáig ragyogó tisztavastag, sárga homokréteggel volt bevonva. Sehol egy csöpp víz, egy kanári sár a tenger hosszú uton!

Most már lehetett temetni. Megindulhatott a gyászmenet. Elöl az üvegcsatár a koszorúkkal, de koporsó nélkül. Azt utána vitte kézen 6 szál dőlő ceg parasztleány, jobbról-balról a felváltó hat dalia. Mind egy szálíg fekete cifra szűrben, sujtásos, zsinóros ruhában, ragyogó, rámás csizmában.

Most omlottak aztán harmadszor és utoljára a jegyző könnyei.

V. A szereplő személyek ma már mind pihennek. A kedves, kicsi falu árnyas temetője boldog pihenőt ad jegyzőnek, bírónak, urnak és parasztnak egyaránt. Én a jegyző sírja fölé akartam emléket állítani ezzel az igénytelen kis novellával, de nem tudom, vajjon méltó lesz-e hozzá? Csak azt érzem, hogy belesírtam a szívémet, beleadtam a lelkemet, mert hiszen ő az én forrón szeretett, nemes jellemű, drága jó Gvula bátyám volt.

Téze.

Milyen idő volt és milyen idő várható

Közép-Európa jórésze, különösen az északi területek erős nyugati légáramlás hatáskörében vannak. Sokhelyütt lecsapódások is vannak. A beáramló levegő enyhe, hőmérséklete jóval a fagyponthoz felel meg és így a hidegnek véget vet.

Nagyobb esőktől nem kell tartanunk de kisebb fűtő: havazások, vagy havas eső, kivált az ország északi részén lehet.

Időprognózis: Változékony idő, hőemelkedéssel, olvadással, sokhelyütt csapadékkal, esetleg megélnékiülő nyugati szelekkel.

Üvegkereskedelmi R. 7. Rózsa-u. 2. D i s z m ü

Istentiszteleti rend a református templomban, január hó 18-án: Nagytornyalomban délelőtt 10 órakor Szabó Géza, délután öt órakor Kovács József. — Kistornyalomban délelőtt 9 órakor Molnár Ferenc, délelőtt 11 órakor Baja Mihály, délután öt órakor Márki Kálmán. — Kossuthucai templomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután öt órakor Madar Zoltán. — Arpadtéri templomban délelőtt 10 órakor dr Diószeghy Mihály, délután három órakor Magyar Bertalan. Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután öt órakor vallásos estély: Bagdy Dániel. — Homokkertben délelőtt 10 órakor dr Ferenczy Gy. — délután félhárom órakor Ács Mihály. Nyilastelepen délután három órakor Kalas Ferenc. — Csapókerthben délelőtt tíz órakor Halász András, délután három órakor vallásos ünnepély Halász András. — Sámsoni úti iskolában délután öt órakor szeretetvendégség Halász András. — Belsőhat-Telekháza Halász András. — Köselyszegen délelőtt 10 órakor Konrád Zoltán. — Czuczán délelőtt 10 órakor v. Szabó Endre. — Fancsikán délelőtt 10 órakor Vajda László. — Nyúlason délelőtt 10 órakor Tantó Sándor. — Wollafka-telepen délelőtt 9 órakor Hadházy Pál. — Vaggongyárban délután három órakor Kalas Ferenc.

Vasárnapirend a róm. kath. templomban. Szentmisék reggel hat óráról, Nagymise féltíz órakor, utána szentbeszédet mond Szabó Imre káplán. Utolsó mise félegy órakor. Délután félnégy órakor szentolvasó, — utána prédikál dr Bencze Mátyás káplán. — Délelőtt tíz órakor a Csapókerthben a katolikus iskola kápolnájában szentmisét mond és prédikál dr Rózsa Jenő káplán. — Reggel kilenc órakor Szepesen, az iskola tantermében szentmisét mond és szentbeszédet Kovács Sándor káplán, a „Katolikus Figyelő” szerkesztője.

Az evangélikus templomban, január hó tizenhétedikén, vasárnap délelőtt tíz órakor istentisztelet: Rapos Viktor.

Istentisztelet a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt levő baptista imaházban, vasárnap délelőtt fél 9—9 óráig imaáhitat, 9—10 óráig biblíamagyarázat, délután 6—7 óráig evangelizálás, fél 8—9-ig vallásos estély, vegyeskar- és zene-számokkal.

Adomány diákjóléti célokra. — Dr Szentpéteri Kun Béláné a jogászháira tekintettel, egyetemi diákjóléti célokra száz pengőt adományozott.

Felboncolnak egy tiltott műtétben elhalt asszonyt

Rejtélyes haláleset ügyében vezette be a vizsgálatot pénteken a debreceni központi vizsgálóbíró-ság. A szülészeti klinika jelentést tett a kir. ügyésznek, hogy a klinikán elhalt Takács Józsefné, született Pocsaji Mária. — Minden jel arra mutat, hogy az asszonyon tiltott műtétet végeztek és ennek következtében infekciót kapott, — úgy hogy már nem lehetett rajta segíteni.

Dr Mező Sándor ügyészégi elnök indítványt tett a vizsgálóbíró-ságnak a vizsgálat bevezetésére. — Preineszberger tanácselnök, központi vizsgálóbíró elrendelte a vizsgálatot s ennek során elsősorban is az elhalt asszony holttestét boncolják fel. A boncolás eredménye fogja eldönteni, hogy Takács Józsefné halálát tényleg tiltott műtét okozta-e.

Vasárnap délután három órakor Mesedélután rendez a KIE, saját helyiségében, Piac ucca 7 szám, első em. Azonban tekintettel arra, hogy ez lesz az első mesedélután, az eredetileg megállapított húszfilléres műsor megváltás nem kötelező, azért, hogy mindenki részére lehetővé tegyék a belépést. Az előjelekből ítélve a debreceni gyerekek részére nagyon kellemes szórakozást fog nyújtani ez a kedves délután. Műsört a helyszínen adunk.

Adomány elismerés. A népszámlálás vezetősége közli, hogy a Tóth János-telepi nyomorgó család részére a mai napon Husz Ödön reáliskolái tanár, három pengőt adományozott.

Üvegkereskedelmi árainkból

X Könyvújdonságok: Katholikus Almanach 1931. Mécs: Üveglegenda. Drasche' Amyr. Csathó: Katalin fürdő. Gulácsy: Pax vobis. Zilahy: A szőkevény. Ezen könyvek kaphatók Antalffy József könyvkereskedésében, Szent Anna és Varga ucca sarok.

A debreceni Egységspártkörben a szokásos vasárnapdélutáni műsoros összejövetelt a következő műsorral tartják meg: 1. Nyitány. Játéka a zenekar. — 2. Költeményből felolvas a „Csábítás” c. költeményét szavalja: Liptay Miklós. — 3. Erdey István búvészmutatványai. — 4. A mozdonyok beszélgetnek Aradon. Szavalja: Vass Erzsike úrleány. — 5. Monológ. Előadja: Kiss Aladár. Kezdeté pontosan öt órakor. Műsor után tánc.

A magántisztviselők Szövetségében, Thaly Kálmán ucca 14 szám alatt holnap, vasárnap délután öt órai kezdettel Kertész Miklós budapesti főtitkár tart előadást: Anglia és az USA harca a világhuralomért, címmel. A rendkívül érdekes előadás, — melyet az itteni felmondásokkal, munkanélküliséggel és általában a gazdasági helyzettel foglalkozó vita követ, — nemcsak a tagok, de általában a dolgozó társadalom érdeklődésére tarthat számot. Vendégeket szívesen látnak. Belépődíj nincs.

A debreceni Görögkatholikus Legényegylet, folyó hó 18-án, vasárnap délután öt órai kezdettel kultúrdélutánt rendez a következő műsorral: 1. Megnyitó beszédet mond: Seszták Sándor, a legényegylet ügyvezető igazgatója. — 2. Előadást tart: Káplár Miklós festőművész. — 3. Zenetrio. — 4. Szaval: Bokor Pirike. — 5. Vigjelenet. Előadják: Tinka László és Szováti Ferenc. — 6. Magyar dalokat énekel: Valach Jolánka. — 7. Humoros felolvasás: Nagy Bélától. — 8. Szaval: Tóth Nándor. — 9. Magyar dalokat énekel Valach István. — 10. Vigjelenet. Előadják: Petkó Jucka, Pongor Margitka és Tinka László. — 11. Záróbeszédet mond: Papp Gyula, a legényegylet fővédnöke. A műsor után családi batus összejövetel, tea felszolgálással. Meghívókat nem küldenek. Beléptidj nincs. Ruhátár ötven fillér, teajegy harminc fillér. Szeretettel várjuk a régi jó közönségünket.

Üvegkereskedelmi 10 százalék engedményt

Baleset munkaközben. Grémann Lajos szerelő, Bezerédi ucca 3. szám alatti lakos, tegnap délelőtt Keiner Armin, Csapó ucca 13. szám alatt levő borkereskedésében egy létrán a telefonvezetékét javíttatta. A létra valahogy eldőlt és Grémann olyan szerencsétlenül esett le, hogy a fején a jobb szeme fölött zúzódásokat szenvedett. A mentők költözték be a sérülését, majd a lakására szállították.

Levente munka. Az a fáradságot nem ismerő ambíció, amelyet a levente-ifjúság és oktatók az önműködés nemes gondolatával vértelve a színpadra állt, a teljesítményekből megállapítható, hogy mély gyökeret vert a lelkekbe. Ugyiszólván állandó tanulás mellett minden vasárnap új és szebbnél-szebb műsorral szórakoztatják a nagyközönséget. Ezúttal folyó hó 18. napján, délután hat órára az ipariskola tornatermében, Burgondia ucca 1. szám alatt, új műsorral várja és szeretettel hívja az egyesület a kedves vendégeket. Műsor után kiváló ifjúsági zenére táncolni fog az ifjúság.

Gyermekelőadás az ispotályi ref. elemi iskolában. Az ispotályi ref. elemi iskola Ifjúsági Vöröskereszt Egylete, 1930. január hó 17-én s 18-án délután két órai kezdettel az ispotályi ref. elemi iskola első fiú osztályú tantermében, műsoros előadást rendez. Két színdarab, több magánjelenet, s dal teszik változatossá az előadást. A vezetők és gyermekek szívvel, lélekkel dolgoztak az előadás sikeréért, az érdeklődés már hónapok óta, illő, — hogy úgy a szülők, mint az iskola munkája után érdeklődők szíves megjelenésükkel, kellő módon sikerre juttassák a gyermekek és nevelők nagy s fáradságos munkáját. Ezúton hívja meg a vezetőség a szülőket és felbőjtöket a vasárnap délutáni előadásra, a gyermekeket pedig a szombat délutáni előadásra várja szeretettel.

Méhészek tanulmányi kirándulása. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara méhészeti szakosztálya, január hó 18. napján, vasárnap, dr Örsi Pál Zoltán vezetésével kirándulást rendez, Gortva István nyilastelepi, Tánics Mihály ucca 8. szám alatti méhészetébe, ahol a tulajdonos a szalmakaptár készítése mutatja be. Találkozás délelőtt tíz órakor a vágóhídi vilamos végállomásnál. Érdeklődőket szívesen lát a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara.

Kié az aranylánc? Rosenfeld László, debreceni Diószegi út 10. szám alatti lakos, folyó hó tizenkettődikén Vértésre utazott és egy III. osztályú kocsiiban egy női arnyláncot talált. A láncot beszovalgáltatta a vértési állomás főnökséghez, ahonnan jelentést tettek a debreceni rendőrségre. A lánc igazolt tulajdonosa jelentkezzen a rendőrségen, második emelet, 85. ajtó.

X Háziilag készítsen olesón kútvíz rumot, likört és kölnivizet. Fesse a ruháit és szörnye dolgait Földessy festékekkel. Bika illatszertár, (Vigmozinál).

Üvegkereskedelmi adunk,

A Jézus Szíve Leánykör vasárnap, január hó 18-án, délelőtt féltíz órakor tartja rendes havi gyűlését a Svetits-intézetben. A vezetőség kéri a tagokat, hogy a gyűlésen pontosan jelenjenek meg.

A Kereskedők és Utazók Egyesülete értesíti tagjait és vendégeit, hogy a szokásos jólsikerült szombatesti szórakozó-estélyét ma este is félkilenc órai kezdettel tartja meg.

Vigalmibizottság.

A Magyar Élet és Járadék Biztosító vezérigazgatója, lovag Sternán István kormányfőtanácsos, családügyben Debrecenbe érkezett és egyúttal az intézet itteni kirendeltségénél megüresedett vezetői állásra annak betöltése ügyében a mai napon tárgyalásokat folytat.

Mozgósínházak műsora:

Apolló:

Szombat, vasárnap:
Hangos Wild West különlegesség! Hoot Gibson főszereplésével.
A cirksuz réme.
Cowboy attrakció, 8 felvonásban.
Laura La Plante legsikerültebb vígjátéka, 8 felvonásban:
Ne játszd a férjeddél!
Utazás egy házasság körül.
Miki legújabb mókáiival.
A karnevál gyermeke.
Hangos rajzos.
Előadások kezdete: hétköznap fél 7 és fél 9, vasárnap fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Uránia:

Ma háromnegyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor:
Az év legjobb műsora!
1. Sicc, az aszfaltbetyár.
(Hangos és rajzos.)
2. A királynő Férje.
Regényes, zenés, énekes film operett, 15 felvonásban. Főszereplői: Maurice Chevalier és Jeanette Macdonald.
Minden hétköznap háromnegyed ötkor mérsékelt helyáru előadás.
Szombaton háromnegyed 3-kor, vasárnap 11-kor: ifjúsági előadás,
A következő műsorban nagy büntízüvi hangos film!

Vigszínház:

Szombat, vasárnap:
Az előadásokat katonazenekar kíséri!
Budapesttel egyidőben! Fritz Kortner és Marlene Dietrich felejthetetlen főszereplésével
Az uszó börtön.
(Farbaki Kelemen.)
Tom Mix legújabb attrakciója, 8 felvonásban:
Forradalom keleten. (A bomba.)
Wörthi tó. (Ismeretterjósztó.)
Előadások: hétköznap fél 7 és fél 9; vasárnap fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.
Szombaton délután fél 4 órakor és vasárnap délelőtt 11 órakor ifjúsági előadás.

Ismertető előadás a Szentföldről

Az angol kormány legutóbbi politikai állásfoglalása ismét a közérdeklődés előterébe állította a Szentföldön folyó építómunkát. Természetes, hogy ez a kérdés minden kultúrember számára többet jelent a közel kelet ma valóban sokrétű politikai vagy kulturális megnyilatkozásainál, hiszen Palesztina az egész emberiség szent földjeként él a nagy emberiség lelkeiben. De fokozta még ezt az érdeklődést az az építómunka, melyet a Népszövetség határozata értelmében a világ zsidósága indított meg és amelynek célja az, hogy gazdasági felépítésében és kulturájában egészszerűsége és erős otthont adjon Kelet-Európa zsidóságának.

Erről a kérdéstről fog folyó hó 26-án, hétfőn este 8 órakor — az Apolló mozgóban — előadást tartani Adolf Pollák, a szentföldi kolonizációs alap (Keren Kayemeth Leisrael) európai vezetője. Az előadással kapcsolatban lesz bemutatva „Tavaszi Palesztinában” c. film, mely mindennél szebben számol be azokról a teljesítményekről, amelyeket csodálatraméltó heroizmussal a háborút követő 10 évben az úttörő chalucok Szentföldön elértek.

Ugy az Adóll Pollák előadása, melynek során évtizedes irányító munkássága embert fogunk hallani, valamint a soha el nem felejthető film jóságát teszi azt az érdeklődést, mely az előadás iránt máris megnyilvánul.

—oooOooo—

X Székrekedés. Az orvostudomány több úttörője megállapította, hogy a természetes „Ferenc József” keserűvíz abszolút megbízható hashajtó.

— A debreceni Iparoskör és az Iparos Ifjúság Önképzőköré, kultúr-délután rendez. január hó tizen-nyolcadikán, délután négyórától kezdettel: Műsor: 1. Zenei nyitány. Lysistrata. Előadja: Nagy Endre és zenekara. — 2. Ami aktuális. Előadja: Frimner Pál. — 3. Népdalok. Előadja: Csolnakossy Gyula, a Csokonai Színház volt művésze. — 4. Böрге Böské férjet keres. Monológ: Pintér Margit úrleány. — 5. Modern iskola. Vigjelenet. Szereplők: Csolnakossy Gyula, Páll Mancsi, Nagy Luló, Irányi Sándor. — 6. Szavalat. Előadja: Bartha Sándor. — 7. Forog, vagy nem forog. Vigjelenet. Szereplők: Csolnakossy Gyula, Páll Mancsi, Irányi S. 8. Legújabb sláger kuplék. Előadja: Szilágyi Antal, zongorán kíséri: Kovács Margit úrhölgy. — 9. Zárózene. Fehérvári induló. Előadja: Nagy E. és zenekara. Belépődíj nincs. Műsor ára harminc fillér. A terem kellemesen fűtve lesz.

X Világhírre csak igazán jó gyártmányok tehetnek szert. Aspirin-tabletták az eredeti „Bayer” csomagolásban immár 33 év óta a gyógyszerkincshez tartoznak és — amint számtalan szakvélemény igazolja — a világ összes országában általános kedveltségnek örvendenek. Biztos és ártalmatlan szer, az oly gyakran fellépő hűléses betegségek az azokkal együttjáró kellemetlen mellékhatások és sokszor súlyos következményei ellen való védekezésre.

X Székrekedés, különböző bajok okozója, ezért látszólag legártatlanabban dugulást sem szabad figyelmen kívül hagyni. Könnyebbülést, valamint rendszeres székélést biztosít a Darmol haszajtócsokoládé, mely enyhén és biztosan hajít és állandó használatnál sem ártalmas. Minden csomagon Darmol felirással. Utánzatok és más csomagolási útastáson vesse.

Az autónak szaladt

A soffőr lélekjelenléte elhárította a balesetet.

Könnyen végzetessé válható autó-baleset történt tegnap délelőtt az Arany Bika előtt és csak a soffőr lélekjelenléte mentett meg egy öreg asszonyt a súlyosabb sérülésektől. Sövény Antal soffőr, Domahidi utca 13. sz. alatti lakos a Bika szálloda előtt a vasút felé akart menni és mikor az autóval elindult, Czeplédi Zsigmondné, 53 éves napszámos asszony hirtelen az autó elé szaladt. Sövény azonnal Stoppolt, úgy, hogy sikerült az autót abban a pillanatban megállítani, amikor Czeplédiné elesett és így komolyabb baja nem történt. A vigyázatlanul közlekedő asszony ellen megindult az eljárás.

—oooOooo—

— **Influczajárvány dühög Angliában.** Angliában rendkívül heves influenza-járvány tört ki. A kórházak néhány nap alatt teljesen megteltek új betegekkel. A megbetegedések villámgyorsasággal következnek egymásután és lefolyásuk is rövidebb tartalmú a rendszeres influenzamegbetegedéseknél. — A legtöbb eset eddig enyhébb lefolyású volt, — az orvosok szerint. Hivatalos kimutatások viszont arról számolnak be, hogy az influenza halálesetek száma a héten megkétszereződött, különösen a nagyobb városokban. Azt hiszik, hogy a légzőszervi bántalmak, amelyeket a legutóbbi tartós ködök idéztek elő, különösen fogékonyt teszik a lakosságot a ragály iránt. A betegség gyors terjedése miatt az 1921 és 1926. évi nagy influenzajárvány megismétlődésétől tartanak.

— **Táncos teadélután az Ujságíró Klubban.** A debreceni Ujságíró Club vasárnap délután ötórától kezdettel táncos teadélután rendez, a club helyiségeiben. A múlt vasárnap megtartott teacst nagysikere után bizton remélhető, hogy ez alkalommal is nagyszámú és előkelő közönség vesz részt az estélyen, amely a debreceni úri-társadalomnak egyik legolcsóbb, legdisztingáltabb szórakozása. A club helyiségei most már teljesen be vannak rendezve s a debreceni festőművészek szebbnél-szebb képekkel ékesítették fel az újságírók otthonát. A klubban kártya dominó s egyéb társasjátékok állanak a tagok és vendégek rendelkezésére. A teaestre hivatalosak az összes clubtagok s mindazok, akik belépésüket már bejelentették, de a felvételi értesítést technikai akadályok miatt még nem kaphatták meg. A tagok vendégeket is hozhatnak magukkal, akiket szívesen lát a vezetőség. Belépődíj nincs, csupán a ruhátár kötelező, melyért személyenként az összes felsőruhákért harminc fillért kell fizetni.

X Orvosi hír. Dr. Reitz Antal belgyógyász, belklinikai orvos, rendelőjét megnyitotta. Rendel délután félhárom órától félöt óráig, Hatvan ucca 1. sz. második emelet, 41. ajtó. (Püspökpalota). Feljárt a Déri-múzeum felőli lépcsőházból.

X Ön tépi a haját, miért? Midőn kincsek fölött rendelkezik. Nézze át padlását, nagypapa, nagymama levelezéseinek béléveit, hozza be Springer foto- és papírkereskedésébe, pénzt kap érte.

Könyvismertetés

Orbán Ferenc okl. építész-tanár: Családiház tervezése.

Az építészetről a közönséghez.

Fenti címmel jelent meg a közel-múltban e mű, amelynek hiányát úgy az építési szándékozó közönség, mint a szakemberek annyira érezték.

Őszinte örömmel látjuk e könyv megjelenését a porondon, melynek szellemesen megírt tartalma a leglaikusabb közönségnek is érdekes és tanulságos olvasmány.

Igen fordultatos párbeszéd alakjában, — amelyek a tervező építész és az építési szándékozó között folynak le — tárja a szerző az olvasó elé azokat a szempontokat, amelyek a családiház az „én otthonom” megteremtésénél felmerülnek. Elvezeti az olvasót az építőművészet örök igazságainak és törvényeinek megismeréséhez s az örök esztétikai szempontok mellett rámutat a korszerűség szükségességére és a modern artizlikum szépségeire.

Bemutatja a nobiles és korszerű családiház tervezésének összes fázisait, összehasonlítva a sajátos ma oly elterjedt és rossz sablontervekkel.

E könyv, — úgy érezzük, — ott kell legyen minden építési szándékozó ember, de minden kultúrember könyvtárában is, hogy végre megtanuljunk a mi korunk adta keretek között élni, annak szépségeit felfogni és értük lelkesedni.

Rimanóczy Gyula.

—oooOooo—

— **Felgyújtotta a házat, hogy megkaphassa a biztosítási összeget.** Tegnap délelőtt egy borsodmegyei Mezőcsát községben Csiróki János gazdálkodó nádfüdeles háza. Az elősiető tűzoltók és a lakosság vállvetve dolgoztak a tűz eloltásán, azonban a ház porig égett. A tűzvész után a csendőrség gyanút fogott, hogy gyújtogatás történt. A nyomozás megállapította, hogy valóban szándékos gyújtogatásról van szó, az eresz alatt ugyanis egy elégett szivarcsukát találtak. A nyomozás alapján gyűjtővárosi legény, aki eleinte tagadt, később azonban bevallotta, hogy ő gyújtotta fel a házat, még pedig Csiróki Jánosnak és a feleségének biztatására. A gazda 300 pengő jutalmat ígért neki a gyújtogatásért. A ház biztosítva volt és Gyurki a jutalmat ebből az összegből kapta volna meg. A csendőrség a vallomás alapján Gyurkit, valamint Csiróki Jánost és feleségét letartóztatta. Mindhármukat átadta az ügyészségnek.

— **Hírdetmény.** Az állami és törvényhatósági közúttakoz az 1927—28. évben végrehajtott forgalom számolási eredményeinek statisztikai feldolgozása elkészült s az eredmények a forgalmi statisztika kötetében és forgalmi térképekben foglaltattak össze. A kiadványok hivatalok és közisztviselők a forgalmi statisztika kötetében és forgalmi térképekben foglaltattak össze. A kiadványok hivatalok és közisztviselők a forgalmi statisztika kötetében és forgalmi térképekben foglaltattak össze. A kiadványok hivatalok és közisztviselők a forgalmi statisztika kötetében és forgalmi térképekben foglaltattak össze. A kiadványok hivatalok és közisztviselők a forgalmi statisztika kötetében és forgalmi térképekben foglaltattak össze.

Anyakönyvi hírek

Születések: Lisztes István közművessegéd, leány Margit. — Pozsgai Károly földműves, leány Julia. — Pajna György földműves, fiú György. — Czákó Mátyas bevásárló, fiú Lajos. — Vilányi József gazdálkodó, leány Erzsébet.

Eljegyzések: Andor János—Szabó Ilona. Bereczki József—Katoná Mária. Lakatos Imre—Egri Gizella. Tóth Gy. Szakácsi Zsófia.

Halálozások: Békés Lajos 12. 62 éves, Arany János ucca 2. szám. — Csegei Lajosné ref. 60 éves, Kunmadaras.

—oooOooo—

Fehértói Dániel

temetkezési vállalatának temetése: Dégenfeld tér 4. sz. Telefon 11—85.

Dr. Szilágyi Sámuelné sz. Tömörli Juliánna, életének 68-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 17-én, délután három órakor lesz a hatvanúcaai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a hatvanúcaai temetőbe.

—oooOooo—

— **Már kaphatók a jegyek a Bangha-estre.** Február hó másodikán lesz a Katholikus Figyelő nagy érdeklődéssel várt irodalmi estje, amely évről-évre hatalmas tömeget szokott megmozgatni. Az idei irodalmi estnek amely szintén az Arany Bika dísztermében lesz, — kimagasló eseménye, hogy most is P. Bangha Béla S. J. házfőnök, a kiváló egyházi író és szónok lép dobogóra, hogy debreceni hívei nagy tábora előtt beszédet mondjon. Az irodalmi est iránti érdeklődés már is tapasztalható, a rendezőseget már több oldalról keresték meg jegyigénylőkkel. Eppen ezért a jegyek kibocsátása már megtörtént s a mai naptól kezdve Antalfy, vagy Springer könyvesboltjában, elővetelben is kapható. Tekintettel arra, hogy a jegyek számozva vannak, ajánlatos arról idejekorán gondoskodni. Azok, akik jegyet fenntartanak maguknak, úgy azokat legkésőbb január hó 31-én, délutánig feltétlenül váltás ki. Jegyárak 3, 2 és 1 pengő. Páholny személyre nyolc pengő, hat személyre tíz pengő. A páholnyjegyek a Katholikus Figyelő szerkesztőségében kaphatók s a 6-01. sz. telefonon előjegyezhető.

X Barna Ancei, Fákerty, Horváth Lucei művésznőknek a fejlődési az Anni kalapszalmonban készültek. — a „Csodabár” premierre.

— **Segélykérés.** Kérem a jószívű embereket, segítsenek meg egy négy gyermekes beteg özvegy anyát. Lakásom Arany János ucca 6. szám, — jobbra, második pincaajtó. A segélykérést azzal közöljük, hogy esetleges adományokat erre a címre juttatni szíveskedjenek.

— **Meggyilkolták Erdélyben egy református pap özvegyét.** Udvarhelyről jelentik: Bodor Istvánnét, egy ref. pap özvegyét Ujszék helyen a házában meggyilkolta találták. Gégéje és ütőerei voltak átvágyva. Az asszony vagyonos volt és így valószínűnek tartják, hogy adósai gyilkolták meg.

— **Meglátogatta a háború alatti magyar gazdáját egy olasz hadifogoly.** Bajáról jelentik: Néhány napig érdekes vendége volt Baján Bárány Etele erdőmérnöknek. Egy olasz fascista. — Guido Blanzieri iparos látogatta meg a mérnököt. Blanzieri 1917-ben Cividale környékén hadifogságba jutott és mint hadifogoly munkás került Ozorára. Bárány erdőmérnök házába, ahol két évig volt. Most, több mint tíz évvel a világháború befejezése után a volt olasz fogoly felkereskedett Ferrarából és ellátogatott ahhoz a magyar házhoz ahol olyan jól bántak vele.

Tüzifa, szén és kokszt

legjobb minőségben, legolcsóbb árakon úgy vaggontételben, mint felaprózva, házhoz szállítva

Faforgalmi Részvénytársaságnál

Telefon: 156. és 613. — Salétrom-utca 5. szám.

Aranybélveget ragaszt.

RÁDIO EGÉSZ HETI MŰSORA

Szombat, január 17.

BUDAPEST. 9.15: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: Sovánka Nándor cigányzenekarának hangversenye. — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: „A család a társadalom és az iskola.” Csabai István dr előadása. — 4.45: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja. — 6.00: Az Első Budapesti Citerakör hangversenye. — 7.00: „Scott kapitány.” Halász Gyula előadása. — 7.25: Az óbudai „Dalkoszorú” dalegylet hangversenye. — 8.30: A Horthy Miklósné fővédnöksége alatt álló nyomorvályító akció javára az országos Zene-művészeti Főiskola által a budai várpalota fehér márványtermében rendezendő zenekari hangverseny helyszíni közvetítése. Közreműködik Báthy Anna, az Operaház művésznője, Stefánia Imre és Zathureczky Ede, a Zene-művészeti Főiskola tanárai és a Zene-művészeti Főiskola zenekara. — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: a Fejes szalonzenekar hangversenye.

Vasárnap, január 18.

BUDAPEST. 9.00: Hírek, kozmetika. — 10.00: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr püspök. — 11.00: Egy házi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. Szentbeszédet mond Sehes Ferenc dr. a magyarországi Kegyes Tanítótrend főnöke. — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: A Budapesti Hangversenyzenekar hangversenye. — E hangverseny szünetében: „Heti krónika.” Elmondja Papp Jenő. — 2.00: Gramofonhangverseny. — 3.00: A Rádióélet gyermekjátzóórja. — 3.30: Kukuljević József dr gazdasági akadémiai tanár: „A csikók és lovak rossz szokásairól.” — 4.00: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. (Rádió Szabad Egyetem.) — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. — 5.10: Puccini hangverseny a Szekesfővárosi Zenekar előadásában a szekesfővárosi Vigadóban. Közreműködik Kovács Ilonka és Szedő Miklós, a Városi Színház operánékesei. — 7.15: „A fruska.” Vigjáték 3 felvonásban. Irta Barry Connors. — 9.15: Magyar nótaest. Bodrogi Zsigmond és László Imre dalai. Előadják Eltner Irén és László Imre. Kísér Tóli Árpád és cigányzenekara. — 10.15: Időjelzés, időjárásjelentés, sporteredmények. — Majd: Szabó-Guy László jazz zenekarának hangversenye.

Hétfő, január 19.

BUDAPEST. 9.15: Az államrendőrség zenekarának hangversenye. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. Közreműködik Szegő Lajosné (ének) és Haják Albert (klarinét). — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Asszonyok tanácsadója. — 4.45: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.10: „Mi a szép és művészi a lírai versben.” „A lírai költemények jövője.” Forbáth Sándor előadása. — 5.30: Radosné Bock Hilda bécsei dalokat énekel schrammelzene-készítéssel. — 6.30: Német nyelvoktatás. — 7.00: „A legelső ember felfedezésének jubileuma.” Müller Vilmos dr előadása. — 7.30: A Budapesti Filhar-

móniai Társaság hangversenye az Operaházból Paul Hindemith közreműködésével, Karnagy Dohnányi Ernő dr. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Kiss Lajos cigányzenekarának hangversenye.

Kedd, január 20.

BUDAPEST. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Drechsler Ottó német meséi. — 4.45: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: „A fűtés kérdése háztartásunkban.” Várkonyi László előadása. — 5.20: Ifj. Kiss Béla cigányzenekarának hangversenye. — 6.20: Francia nyelvoktatás. — 6.50: A Rádióélet félórása. „Élőhang vagy gépzene?” Rejtényhangverseny. — 7.20: Gramofonhangverseny. — 8.00: Guglielmelli Anna Mária ariá- és dalestje a szekesfővárosi Vigadó nagyterméből. — 9.30: A Kerntler-Ország-Ország-Friss-trió kamarahangversenye. Közreműködik: Kerntler Jenő dr (zongora), Ország Tivadar (bagedü) és Friss Antal (gordonka). — Utána: Farkas Jenő cigányzenekarának hangversenye. — 11.15: Mohácsi Jenő előadása: „Az ember tragédiája” 5 ismertetése német nyelven (Madách Imre születésének évfordulóján).

Szerda, január 21.

BUDAPEST. 9.15: Hangverseny. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: A budapesti koncert-szalonzenekar hangversenye. — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 3.30: Morse tanfolyam. — 4.15: Moly Tamás novellája: „A bohóc.” — 4.45: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: Bodor Aladár vídám karcolatai: a) Nem leszek asszony bolondja; b) Oh, mért rándultam ki. — 5.20: A 2. honvédegyalgezdred zenekarának hangversenye. — 6.20: Olasz nyelvoktatás. — 6.50: „A rádió a mentőknél.” Helyszíni közvetítés a Mentők Budapesti Székházából. A közvetítést vezeti Koncez Sándor dr. — 7.25: Az „Acélhang” dalárda hangversenye. — 8.15: „Életművészet.” Megyery Ella előadása. — 8.45: Egyfelvonásosok a Studióból. 1. Emberek a mélyben. Irta Boháty Róbert. 2. Automata. Irta Székely Tibor. 3. Beethoven álma. Irta Szörényi (Mariancsics Ibré), drámai költemény. — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd kb. 10.45: Mario Brelich Dall'Asta Ady verseket ad elő olasz nyelven. — Utána: Magyar Irme cigányzenekarának hangversenye.

Csütörtök, január 22.

BUDAPEST. 9.15: Gramofonhangverseny. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. (Rádió Szabad Egyetem.) — Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 5.10: Bakó Gábor, főosztályigazgató: „Gyümölcsfánk legapróbb ellensége.” — 5.45: Hangverseny. Közreműködik Teichmann Irén (ének) és Zeitinger Jenő (zongora). — 6.50: Angol nyelvokta-

tás. — 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése. — 7.30: „Sába királynője.” Opera 4 felvonásban 5 képpel. Zenéjét szerzte Goldmark Károly. — A II. felvonás után: Időjelzés, hírek. — A III. felvonás után: Időjárásjelentés. — Majd kb. 11.10: Az 1. honvédegyalgezdred zenekarának hangversenye.

Péntek, január 23.

BUDAPEST. 9.15: Szalonzenekari hangverseny. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: Az Egyetemi Énekkarok szőlőkvarsettjének hangversenye. — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Pósa Lajosné meséi. — 4.45: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: Peterdy Sándor novellái. 1. A murányi csoda. 2. A tőkéletes feleség. — 5.25: A Pataki-jazz hangversenye. — 6.25: Gyorsíró tanfolyam. — 7.00: Rádió amatőr posta. 7.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye, Közreműködik az Opera ház énekkara és Tihanyi Vilma, az Operaház művésznője. — 8.50: Mocsányi László és Lakos Tibor zenehumoristák hangversenye. — 9.50: Edgar v. Schmidt-Pauli dr németnyelvű előadása: Visszaemlékezéseim Magyarországra. — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Kurina Simi cigányzenekarának hangversenye.

Szombat, január 24.

BUDAPEST. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: „Babi és társai.” Dévai Janka novellája. — 4.45: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: „Komárom ostroma 1848-49-ben.” Habár Mihály előadása. — 5.25: Gramofonhangverseny. — 6.30: Mit üzen a rádió? — 7.15: Az 1. honvédegyalgezdred zenekarának hangversenye. — 8.35: Antalffy-Zsiros Dezső orgonaművész hangversenye a Zene-művészeti Főiskola nagyterméből. S. Martin Anna (ének) közreműködésével. — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Bura Károly cigányzenekarának hangversenye.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

Az értéktőzsde fokozatos leromlása a határidőpiacon is éreztette ma már hatását. Kedvelten a tőzsde közönsége és azok a vételi vagy vásárlási megbízások is kimaradtak ma, amelyek a délelőtti magánforgalomban felszínre kerülő árakon nyertek eddig lebonyolítást.

A déli órákban már engedékenyebb volt a kínálat, de a lemorzsolódás csak 5-6 fillér volt ezeknél a kötések-nél is. A márciusi buza a tegnapi 14.66 pengőről 14.60 pengőig, a májusi pedig 15.02 pengőről 14.98 pengőig esett csak vissza.

Rozsban kínálat nincs és emiatt délelőtti üzlet nem jött létre. A tengeri iránzata ma inkább lanyhulásra hajlott. Májusra tegnap még 12.69 pengőt fizettek, ma azonban a tájékoztató ár-

folyam 12.60 pengő körül mozgott.

A határidőpiac első kötése: magyar buza májusra 14.90, magyar rozsa márciusra 10.76 pengő.

A készárúpiacon ma igen nehézkesen indult meg a forgalom. Kezdetben az eladók a tegnapi árakat kérték a buzáért, azonban vevő csak 14.10 pengős áron jelentkezik 70 kilogrammos felsőtiszai buzára, ami a tegnapi árakhoz viszonyítva 10 filléres áresökkenést jelent.

A rozsa aránylag jobban tartja árát, azonban 10 pengőnél magasabban nem igen lehet rozst sem elhelyezni.

BORBÉLY- ÉS FODRÁSZMESTERÉK SZAKOSZTÁLYI ÜLÉSE.

Tisztelettel értesítem az összes borbély és fodrászmestereket, hogy hófőn este 7 órai kezdettel szakosztályi ülést tartunk, amelyre szíves megjelenésüket kéri az elnökség.

ORSZÁGOS VÁSÁR MATESZALKÁN.

Mateszalkán a legközelebbi országos vásár mindennemű állatfelhajtással 1931. évi január hó 26-án lesz megtartva.

Egyben értesítjük, hogy a következő országos vásárok folyó évi március 16-án, április hó 20-án, július hó 20-án, szeptember hó 28-án és november hó 18-án lesznek megtartva. Ugyanakkor lesz a kirakodó vásár is.

Heti vásár minden szerdán mindennemű állatfelhajtással.

Körségi előjáráság.

SZOBAFESTŐ, CIMFESTŐ ÉS MÁZOLÓMESTERÉK FIGYELMÉBE!

A debreceni Ipartestület szobafestő, cimfestő és mázoló szakosztálya f. hó 18-án, vasárnap délelőtti 10 órai kezdettel az Ipartestület kitanácstermében szakosztályi ülést tart.

1. A Társadalombiztosító átirata, melyben értesíti a szakmákat az alkalmazottak kijelentése tárgyában. 2. A jelenlegi rögzített adózás felmondásának ismertetése. 3. A közgyűlés (szakosztályi) előkészítése, kandidáló bizottság kihirdetése. Fenti ülésre a szakosztályi tagok teljes számu és pontos megjelenését ezuton kéri az Ipartestület.

Szerkesztői üzenetek

Egy régi előfizető. Bányai verseskötetét bármely nagyobb könyvkereskedésben megkaphatja. — „Villamos” a helyes kifejezés.

Nem

hangzatos hirdetés, hanem tényleg olcsó árakat ad, ha

kell

vízvezeték, csatornázás, fürdőszoba-berendezés és épület-bádogos munkáira és nem vész kárba

a pénze,

ha fenti munkálataira tőlem díjtalan költségvetést kér.

Füstp Miklós

bádogos és vízvezeték-szerelő mester, Debrecen, Csapó utca 3. szám. Telefon 917.

APROHIRDELESEK

Levelezés

Független, intelligens középkorú úriasszony, szórakozás céljából keresi korrekt intelligens, hozzáillő úri ember ismeretségét. Leveleket „Ilusió” jellegére kérem. 1405

Alkalmazást keres férfi

Házmester óvadékkal ajánlkozik. Klein Testvérek cseléd-intézetében. Csapó u. 1287

Alkalmazást keres nő

Elsőrenű manikűrös kisasszony, ki ondolál is, üzletbe ajánlkozik. Levelet — „Manikűr” jellegére, 1374

Flatalasszony vagyok, magános férféhoz, vagy nőhöz házvezetőnőnek elmennék. Cím: Vendég ucca 44. szám. xx

Alkalmazást nyer nő

Bejárónó vendéglői teendőkhöz jártassággal felvétetik. Szent Anna u. 46. 1387

Alkalmazást nyer férfi

Önálló villamos szerelők és üzletszerzők vidéki munkára felvétetnek. Fazekas Kistemplombazár 1343

Ügynököket magas jutalékra, állandó alkalmazásra fel veszünk. Singer varrógép Rt. Piac ucca 79. 1232

Segédet önálló jobb kiszolgált keresek. Radó selvem-üzlete, Széchenyi ucca 11. 1369

Óntatás

Gyógyrást, gépirást, kipróbált, s könnyű módszerrel tanfolyamok. Darabos ucca 1. első emelet. Tanítható vagyok főleg a fül-kéreggől s este félhétől. 1288-1-20-ig

Gyógyrást és gépirást, olcsón, új rendszer szerint, rövid idő alatt tanít Naményi, Piac ucca 26. B). harmadik emelet. Passage, Gambinussal szemben. Gépirás gyakorlati útmutatók kául. X-1-31.

Gazdasági eszközök

Eladó
motorhoz háromkéses szecsavágó. H-hadház Erzsébet u. 3. sz. 1390

Hangszer

Zongora
rövid, jó hangú bérbeadó Deák Ferenc u. 6. 1388

Ajánlat

Kombiné.
női ingvarrás 80 fillértől. Férfiing egy pengő husz. Paplanlepedő egy pengő ötven. Kézi és géphímzés olcsón. Sas ucca kettő h 6-11.

Jó forgalmu
kemencés sütőde azonnal kiadó. Értekezni lehet Kósa kalaposnál. Kossuth u. 3. 1350 gyeháza mellett). 1408

Hallotta?
Figyellen ide. Megérkeztek a legújabb kalap-újdonságok. Nagy választék, olcsó árak. — Lilly kalanszalón. (M-

Gallérokát,
ingeket, legszebben, — legolcsóbban 4 nap — alatt tisztított. Ruhafestés, tisztítás. Budapesti képviselet. Simonffy-ucca 7 sz. 540-11-3

Börkabátokról,
férfi és nőiről, úgyszintén vízhatlan festésekről és javításokról kérjen árajánlatot. — Szállítás részleteire is. Csordás bőrruhagyár. Szeged 10-h-1-20

Magyar játékkártya
32 lapos nagy alakban reklámára 1.40 P. Modiano cigarettahüvely 10 doboz 2.50 P. Modiano cigarettapapír 5 db 32 fillér. Piac ucca 64. sz. trafikban. 17-2-18

Szemüveget
orvosi receptre készít. Nagy lészterész, — Pauló vésnők, bélvező készítő sé lészterkeskedőnél. Piac ucca 73. 12 h 1-19

Olesó terméskő
alapozáshoz kapható 10 tonnánként 20 pengő + f. a. árban Erdőbényén vagonba rakva. Hubertus Kőbánya Rt. Fürdő u. 2. sz. alatti irodájában. 9h-1-15

Palkányt,
egeret, poloskát, sváb-bogarat biztos hatású, szabadalmazott irtószerezrel leghamarabb kiírthatja ha az erre alkalmas irtószerezeket legolcsóbban beszerzi — Stern festéküzletében. Piac u. 19. — Bikszói szemben. v v

Figyelmébe ajánlom

hogy pénteken, szombaton vásárolhat a legolcsóbban férfiingeket, P 2.88-tól, nyakkendőket, gallérokát, Reklám divatüzletben, (Megyeháza mellett). 1368

Gazdák
földbirtokokra olcsó törlesztéses kölcsönt kaphatnak. Házakra s földekre olcsó váltókölcsönt, úgy építkezés-re is, József kir. herceg ucca 44. Mandel.

Hölgyfodrászat
a Péterfia ucca 32. sz. Tüdős Imre úri- és hölgyfodrásznál, állandó ondolálás s manicur. 1406

Aranyat
brilliánsat legmagasabb árban vesznek, Bercsényi Béla órás, Csapó ucca 38 sz. (Rákóczi ucca sarok). 1404

Aranyat,
brilliánsat, zálogcédulát legmagasabb árba vesz Blattner Árpád, Csapó ucca 12. szám. 1399

Ondolálás 80,
női hajvágás 30, borotválás 16, hajvágás 20. Miklós ucca 53. Toma. 1395

Legolcsóbban
vállal tanítást egyetemi hallgató Sinay Miklós ucca 3. sz. alatt. 1376

Kereslet

Egyetemi
hallgató 1-2 lakótársat keres Sinay Miklós ucca 3. sz. alatti 2 szobás lakásába. — Igen előnyös. 1375

Tejszállításra
alkalmas, rugós teherkocsit, 5-6 mázsa teherbíró képességgel, — azonnal átvennénk. Cím: kiadóhivatásban. x

Kiadó lakás egy szobás

Egyszobás,
konyhás lakás, pincével, padlással, azonnal kiadó. Simonffy ucca 39 szám. X-1-18

Kiadó lakás két szobás

Kétszobás
lakás Kossuth 45 kiadó. Értekezni Kossuth 15. 11h-1-vv.

Kétszobás
teljesen modern új lakás mellékhelyiségekkel 300 öles telekkel Kassai ut 38. május 1-re kiadó. Értekezhetni lehet Arany János u. 11. II. emelet. 940 1-25

Kétszobás
lakás, konyhával és mellékhelyiségekkel — központhoz közel, — azonnalra kiadó. Cím: kiadóhivatásban. 1325

Két szoba
előszoba, konyha február 1-re kiadó. Honok u. 61. sz. 1392

Kiadó lakás három szobás

Hatvan ucca 18.
szám alatt II. emeleti háromszobás, fürdőszobás modern lakás kiadó, május 1-ére, dr. Sebestyén, Piac ucca 49 szám. 7-h vv.

Kiadó lakás nagyobb

Piac utca 5. sz.
házban félemeleti ötszoba mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó, együttesen vagy megsztva. Értekezhetni Kassanyitzky Endre üzletében piac utca 57. sz. 1352-1-31

Ötszobás
modern lakás, második emeleten, 1931. május elsejére kiadó, Kossuth ucca 8. szám. Sas ucca 4. sz. Házgondnok. 1331-1-28-ig

Butorozott szoba

Kiadó
utcai különbejáratu butorozott szoba. Csokonai u. 13. 1190

Kálvintér 3.
különbejáratu irodának rendelőknek is alkalmas két butorozott szoba kiadó. Cím: Györy fűszerüzlet. 1360

Szépen
butorozott szoba, féregmentes és előszoba irodának is alkalmas kiadó. Werbőczy ucca 3. Törvényszéki palota mellett. 1291

Különbejáratu
butorozott uccai szoba kiadó, Bercsényi ucca 37. szám. 1330

Különbejáratu
butorozott szoba, vilnyvilágítás, bútorral, vagy anélkül, egy, — vagy két személyre, 16 pengőért azonnal kiadó, Vénkert Domokos Lajos ucca 6. xx

Kiadó
egy udvari butorozott szoba, Rákóczi ucca 5. Ugyanott egy kis hely dologért. 1400

Kettő szoba
és konyhás lakás, február hó elsejétől kiadó, Bercsényi ucca 19. sz. 1403-1-23-ig

Különbejáratu
uccai butorozott szoba azonnal kiadó, — Erzsébet ucca 89. szám. 1402

Központhoz
csfnosan butorozott szoba kiadó, fürdőszobával Kálvintér 13 szám, harmadik ajtó. 1396

Központhoz
fűtéses utcai butorozott szoba kiadó. Ipar-kamara II. kapu III. 6. 1372

Különbejáratu
uccai szép szoba kényelmesen butorozva kiadó február 1-re. Kiadó 38. 1370

Kétágyas
csendes tiszta különbejáratu uccai uriszoba kiadó. Eötvös utca kilitene 1342

Atadó üzlet, vendéglő

Forgalmas
korcsma Kassai út 24. zsibvásárral szemben eladó. Megtudható a helyszínen. 1373

Jómenetelű
sütőde azonnal kiadó. Monostorpályi út 52. 1377

Egy
hentes üzlet teljes berendezéssel együtt jutányos áron kiadó. Cegléd u. 4. 1381

Kiadó
egy kis üzlethelyiség zsibvásárnál. Kassai út 19. sz. 1382

Jómenetelű
sütőde lakással vagy anélkül is kiadó. Kishegvesi út 10. 1384

Fodrászüzlet
berendezéssel igen olcsón eladó. Cím: a kiadóhivatásban. 1383

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség,
igen olcsó bérért kiadó. Bármely célra alkalmas Eötvös uca 68. szám. (hj)

Csapó ucca 6.
szám alatt modern üzlethelyiség, (volt Kanczler-féle) portállal és üzleti berendezéssel, hozzátartó udvarhelyiséggel, február hó 1-ére kiadó. Felvilágosítást ad: dr. Sebestyén ügyvéd, Piac ucca 49. sz. 5-h vv.

Üzlethelyiség,
központhoz, olcsón kiadó, irodának, nyomdának, lerakatnak, s hentesnek, fűszeres, s műszerész-, villany-, s vízvezetéknek, szabó ságnak, varrodának, s mosodának, vagy bármilyen célra alkalmas, Fűvészkert ucca 14. 1294

Hatvan ucca 18.
szám alatti sarokházban, modern sarok üzlethelyiség, három lakattal, május 1-ére kiadó. Felvilágosítást ad: dr. Sebestyén ügyvéd, Piac ucca 49. sz. 6-h vv.

Ingóság eladás

Kályha
és gesztenyesütő, olcsón eladó, Nap ucca 3 1332

El akarja

antik butorát adni, akkor valószínűleg a vevők között, ha a Debreczeni APROHIRDELESEK Butor rovatában hirdeti.

Írógép
használt, jó állapotban, igen olcsón eladó. Piac ucca 30. Triestzi. 8h-1-31.

Eladó ház

Villaszerű
adómentes ház, (két szoba, előszoba, stb). 673 négyszögöl gyümölcsös eladó, vagy kisebb házzal elcserelelem, Töhötöm ucca 24. szám. p

Házvevők,
egy új palatetős, villaszerű családlház, adómentes, eladó. Van rajta két szoba, előszoba, konyha, speiz, felszerelt gazdasági udvar. Igen előnyös fizetési feltételek. Esetleg kisebb belvárosival elcserelelem, ráfizetéssel. Kincseshegy, Szegedi Gergely u 4. szám. (K.)

Kisebb házak,
villamos közelében, — 500-600 pengő lefizetéssel és további olcsó kamattal azonnal átvehetők. Megbízott Bőszörményi, Kossuth u. 8 szám. 972 1-28

Eladó föld

Eladó
Táncsics utcában 2 darab 300 négyszögöl telek 2.50 fillér kvadrátára. Értekezni Márton Kálmán utca 20. sz. 1378

Kis-Macs 21. sz.
tiz holdas, tanváshírtok eladó. Érdeklődni lehet Piac ucca 7. szám, alatti banküzletben. 1366

A nagytelai határban
negyven holdas, tanváshírtok, jutányosan eladó. Érdeklődni lehet dr. Lechner ügyvédnél. Svetits palota 1138. 1-18 ig

Földbérlet

Bérletet
keresek, jó homok földön, 50-100 holdig jó tanyával, azonnal átvehető. Ajánlatokat a kiadóhivatásban, „Jó bérlet” jelleg alatt. X-1-18

Eladó állatok

Prima
170 kilós sertés eladó. Előszuliban vagy levágva. Eötvös utca 17. 1371

Eladó
egy hizott sertés Székely utca 10. szám. 1394